חרות

לשלמות המולדת-לקבוץ גלויות-לצדק סוציאלי-לחרות האדם

עתון יומי תל-אביב | מספר 1838 | יום שלישי ב׳ באלול תש״ד 31 AUGUST 1954 | המחיר 100 פר׳ | HERUT, TEL-AVIV, ISRAEL

תל אביב
מערוכת ואד. רחוב המלך גיורג 38
טלפונים: 24171, 4—3—25102
ת. ד. 1878
טלפון מערכת הלילה 28304
ירושלים
רחוב המלך דיוד 16. טלפון 3080
חיפה
רחוב בן שטן 6. טלפון 2638
העורך: יוסף ריצקי
המו״ל: י. המבקר
דפוס ישראל בע״מ ת״א
ע״י גשר רידינג.

האסיפה הלאומית הצרפתית דחתה תכנית צבא אירופה

פאריז, 30. (ע״ר ויו. פי.) — האסיפה הלאומית הצרפתית נתנה הערב מכת מוות לחוזה הצבא האירופי כאשר אישרה ב־319 קולות נגד 264 הצעת החלטה הקוראת לבית המחוקקים לעבור לדיון „אל הסעיף הבא בסדר היום". אישור ההצעה הזאת — פירושו דחית תכנית הצבא האירופי. הדח״ ייה באה אחרי 3 ימי ויכוח, ואחרי שהמדיניאי הראדיקאלי הישיש, אדוארד הריו, בא במיוחד לאסיפה הלאומית, בפעם הראשונה מאז המלחמה, והכריז כי „איחוד ההגנה האירופי פירושו הקץ לצרפת".

אדוארד הריו, בן 82, מי שהיה ראש ממ״ שלה ויו״ר האסיפה הלאומית והמכונה „הפטריארך של המדיניות הצרפתית", הטיל את כל כובד משקלו למען ביטולו המידי של חוזה ההגנה האירופי, בבואו במיוחד להשתתף בישיבת האסיפה הלאומית ממישת־חילוני בליאון.

הריו דרש בנאומו הקצר את ביטולו של החוזה, בהצעה מיידית עוד לפני תום ה־ויכוח, למרות העובדה שראש ממשלת צר־פת, פיאר מנדס־פראנס, ביקש קודם לכן את האסיפה שלא לזרז את ההצבעה, למני המיעד שנתן לה עם תום הוויכוח. „הגיע השעה הצמיע" אמר מר הריו שהיא מת־נגד לנשק השמידה בשם נשק החרות. הוא תבוא אמריקה, אם היא נותנת נשק בידי שונאי ישראל, שיאפשר להם, אז כזי לאפשר להם, לנסות ולהשמיד את שאריות ישראל.

אשמת „השויתון הזה"

אלמלא אקדמתי — הגבלתי, הייתי מוכיח היום באיזה מוה חטא השולחן הזה — מי שיושב על ידו, ומי אחתיל ראש על מתבללים עשירים, הרחקתם קרובים ו־ האומץ הארוחי של בני עמנו באמריקה על העוול, הנעשה לאחיהם מעבר לים. כי אותם בלבכם אחרי התסביך הסורחי הסורחי של ה־ סוכנות היהודית המורחבת, התחברתם עם מתבללים עשירים. הרחקתם קרובים ו־ קרבתם רחוקים. אבל הוכח שהנאמנים הם האמיצים, והמתבוללים אינם נאמנים ואינם אמיצים. ונחלתם — עבודות בתוך חרות, כפי שניבא עליהם אחד הנביא. אולם, הגבלתי הצעמית מחייבת ולא אדבר גם בשטח זה על „אילו ואלמלא". אומר רק זאת: משהו קרה באמריקה, אם בימים אלה יהודים שם אינם יוצאים בהמוו ניהם ואינם מוחים בידי ממשל־ תם נגד העוול, הנעשה לשארית ישראל.

לשם הדגמה אביא משל דמיני: נגיה שה„שחורים וחומים" עודם שולטים ומ־ תוללים בדובלין, והאירים המציגים עומ־ דים על נפש חרות עמם, ואמריקה שולחת נשק לבריטניה — כלום הין מחרישים ה־ אירים באמריקה?

כלום לא הין יוצאים בכל יומות השבוע לשכונן, אם במשלתם שהיא עושה עתל לבני עמם מעבר לים? ואילו במקרה שלנו — דממה בחוצות ניו־יורק, שלוה ברחובות פיי לדלפיה, שאננות בשדרות לוס אנג׳לס. מש־ הו קרה, נפגם אולי אומץ הלב האחרתי של בני עמנו באר״ב, או — הסיבה הנניה גו־ נה פחות חמורה — נפגמה הדמוקרטיה ב־ ארה״ב.

הדמוקרטיה פגומה לא תנהיג

אבל אם הסבה השניה היא אמיתית, עלינו להזהיר את השליטים בוושינגטון: דמוקרט־ יה המכוסה, שבה מרים ראש אויב האויבים של החרות — הפחד, לא תהא מסוגלת ל־ הוביל לאורך ימים עמים עמים שוחרי חופש, ה־ עומדים על נפשם ועל חרותם נגד הטוטלי־ טריות, אשר כל מהותה הפחד.

יא זו התשובה

ובהגיע תור השאלה השניה: מה לע־ שות — עלינו לקבוע ראשית כל את נקודת המוצא בשיקוליגו. שמעתי היום את ראש הממשלה מנסה לתת. לעצמו ולנו עצה מה לעשות, וכך שמעתי: מרכזנו — ונוסיף ל־ הכריז: התרענו — ונוסיף להתריע. הוקענו — ונוסיף להוקיע. איזו עבריות! ואיזו מדי־ ניות! מי יתן ושר החוץ יודע מדיניות, כפי שראש הממשלה יודע עבריות. איזו עבריות, אבל איזו מדיניות? — הכרזנו — והכרזתנו לא הועילה. התרענו והתרעתנו לא עזרה. הוקענו — והוקעתנו לא סייעה. ואף על פי כן נוסיף להוקיע, ולהכריז ולהתריע. לא זו התשובה. לשם מתן התשובה, עלינו לקבוע לעצמנו קודם כל את נקודת המוצא. שעליה אדון היום לא לפי הנחות, אלא לפי הסקומנטים והכרזותיכם. אתם, רבותי, באים לוושינגטון ומזהירים את שליטיה שאם יתנו נשק בידי מדינות ערב, הן תתקפנה אותנו. עכשיו ערוך לברר מה פרוש המלה „התקפה".

פירושה של „התקפה"

אמנם, המלה הזאת פשוטה, אך כפי הנר־ אה שבימינו המסובכים דרוש לנו פרוש ל־ מלה הזאת. אינני סובר שאתם מוזהירים אם אמריקה שאם היא תתן נשק לערבים, הם יתקיפו אותנו מאמריגר גרילה. כי הרי ממא־ רבים אלה התקיפונו גם לפני מתן הנשק האמריקאנו גגם לפני הבטחתה לאספקת נשק אמריקני. יש גם שכל ישר: גרילה אין ערוכים בעזרת שאנקים מסוג „סנטוריון", ומאריכים לילים אין מסדרים בעזרה אוירונו דחף. אם אתם מוזהירים, איפוא, אם תקיפו שבמסרקה ויינתן לערבים נשק הם יתקיפונו — בשמע שאתם מצפים מהתקפה ערבית בלליית בכל החזיתות בבת אחת. הם הגיעו אז לא? זו כזתנתם או לא? אני מוכן לתת כוח עד שמישהו משוולחן הממשלה יכחיש את דברי.

אחת כואשינגטון ואחת בירושלים

ואולי אני טועה; אולי אתם מוזהרים ב־ ושינגטון בקול רם: „אם יחליטה לכם ל־ תת נשק לערבים, והיה אם תתנו — יתו־ קיפונו במלחמה כללית". ואילו כאן אתם מוכנים לחוש ברם קול: „אל דאגה, גם עדת חוץ ובטחון (מפא״י) נתנה את המצב הצעה שמישלת ישראל תכריז בי תרגה כל שנוי מדיני אי סדיטוריאלי בארצות השכנות, המשנה את הסטטוס בין הבטח־ כמכון נגדה. והיא תהיה. חפשית לפעול בשטחים הכבושים ע״י האויב בנבולות א״י המנדטורית.

כן הציע שישראל תחפש לה ידידים חדשים, שיבטיחו את עצמאותה. על ישראל להכריע על מלוה חדש לרכישת נשק יעל גזוס 100.000 יהודים יהודים מחו״ל.

י. ריפטין (מפ״ם) ראה מוצא מן המצב בהשתלבות ישראל ע״ ארצות הדמוקרטיה העמיצה. חסול המעמדות, קליטת עליה, והתישבות „חליצית", א. רימלט וש. זמטן (בלתיים). דיברו נגד אלה. הבנסים להציע ידידות למדינות אחרות. מר רימלט שלן נגד דורשי הפעש ונגד השאננים באהב, יא לו מר זיכמן הדגיש שעל ישראל להשיל את האחריות על המדיניות האמריקאנית לכל מה שתחרש במזרח התיכון. מרוח דומה דבר גם י. רפאל מהפועל המזרחי.

י. הרר (פרוגרסיבים) טען שעד ישראל לקרוש את פירוז אזור עזה. אבל ישראל יכולה להרשות לעצרים החזקת כוחות מש־ ערה באזור עזה. הנואם קרא את אזרחי ישראל ואת יהודות הגולה להיות מוכנים לקצבים חמורים. העתידים לבוא עליגו.

מחר — הגרלת אגרות מיקווה המנדט

מחר בשעה 10 בוקר תיערך ב„אהל שם" בתל־אביב, הגרלת אגרות מיקווה המנדט, הוצאה ב׳.

ג. שרת בפתיחת הדיון האדיני בכנסת:

מגמה אחת בפדיניות בריטניה ואה״ב — זיון הערבים בעיצום מזימותיהם לנקם

מגמה אחת כללית נראית במדיניותן של שתי המעצמות הגדולות, בריטניה וארה״ב, בחלק זה של העולם. והיא: זיונן החד־צדדי של המדינות הערביות בעיצומו של מסע האיבה ושל מזימות הנקם שלהן כלפי מדינת ישראל — אמר אתמול ראש הממשלה ושר החוץ מר מ. שרת, בנאומו בכנ־ סת על המצב המדיני.

בנאומו אמר מר שרת בין השאר:

לפי שעה — ומי יודע לכמה זמן — אי־ בתן של מדינות ערב בעינה עומדת ויחיו־ נו בפינת תבל זו. כעם השכון לבדו, המו־ קף שכנים חורשי רע, מהווה את בעית ה־ יסוד של עתידנו כאומה עצמאית ושל עצם קומנו. כל דידיות לישראל מצד אומות רחו־ קות וקרובות, גדולות וקטנות, תיבחן קודם כל ובסופו של דבר לאיר האמת הנוקבת הזאת של מצבנו.

לפי אמת־מידה זו עלינו לבחון את הקו שנקטו שתי המעצמות המערביות, ארצות הברית והממלכה המאוחדת. כלפינו מזה וכלפי שכנינו מזה בשלב הנוכחי של שני דוד המערכות במזרח התיכון.

פינוי הסואץ

אנו עדים למאורע היסטורי של חילוף משמרות על גדות תעלת סואץ. הכיבוש ה־ בריטי של אזור התעלה, שנמשך ברציפות זה שבעים ושתים שנה ואשר היווה עובדה מכרעת במציאות הצבאית של האזור כלו ופרש עליו את צלו המדיני, עומד להסתיים כמצב של קבע.

אולם בנסיבות הנתונות, מעוררת התמורה המתפסנית הזאת, בעיות בינלאומיות קשות, הפוגעות בראש וראשונה בישראל, אם גם לא בה בלבד.

קודם כל יש להבחין בין רבונות מצרים באזור התעלה לבין עליונות על החעלה עצמה. התעלה היא עורק־התחבורה בינלאומי מובהק ובבור ערך. אין היא בשום פנים נחל מצרי, סחרן של ארצות לעשרות ותיתם הסדרים של המיני המנינים בארבע יבשות תלויים בחופש ובבטחון של מעבר אניות ורכה לפי אמנה בינלאומית מפרסמת חייבת מצרים להבטיח בה שיט בלתי מופרע לס־ פינות של כל אומות העולם ומכל הסוגים, לרבות מובלם בפומרש. יוודגש־נא כאן כי אמריקה סמכה ידה ברבים על הסדר זה וע״י כך נעשתה שותפה לאחריות לו.

סעיף 4 של ראשי הפרקים קובע כי אפשר יהיה להפעיל את הבסיס במק־ רה. אם ותוקף מצרים ו„אחת הארצות אשר ביום תחימת ההסכם הזה הנה חתומה על חוזה ההגנה המשותפת אשר בין מדינות החבר הערבי". הנה: כי כן ברית בטחון זו של הליגה הערבית, שאינה אלא מכשיר שנוצר לשם מלחמה בישראל, זוכה כאן לגושפנקה ברשמית רשמית ובעקיפין לאישור אמריקני. לעומת זה השמטת ישראל מרשימת הארצות שמותר להפעיל את הב־ סיס להגנתן, מטביעה חותם מסוים על ה־ הסדר כלו.

מדיניות ארה־ב

פינוי אזור התעלה ע״י אנגליה משמש נקידת מיצא גם למדיניות של סיוע צבאי ולכלכלי למצרים מצד אמריקה. מדיניות זו באה בהמשך ההחלטה ממשלת אה״ב להע־

(סוף בעמוד 4)

הוויכוח הכללי בכנסת

בויכוח הכללי, שהתפתח אחרי נאומו של מר שרת, נתגלתה שיב הסבוכה ואדלת הדן הטרוקת בבטשלה. מ. ארנון, ע״ר עדת חוץ ובטחון (מפא״י) נתן את המצב הנוכחי שבמשלת ישראל חכריז בי תרגה כל שנוי מדיני אי סדיטוריאלי בארצות השכנות, המשנה את הסטטוס בין הבטח־ כמכון נגדה. והיא תהיה. חפשית לפעול בשטחים הכבושים ע״י האויב בנבולות א״י המנדטורית.

כן הציע שישראל תחפש לה ידידים חדשים, שיבטיחו את עצמאותה. על ישראל להכרין על מלוה חדש לרכישת נשק יעל גזוס 100.000 יהודים יהודים מחו״ל.

י. ריפטין (מפ״ם) ראה מוצא מן המצב בהשתלבות ישראל ע״ ארצות הדמוקרטיה העמיצה. חסול המעמדות, קליטת עליה, והתישבות „חליצית", א. רימלט וש. זמטן (בלתיים). דיברו נגד אלה. הבנסים להציע ידידות למדינות אחרות. מר רימלט שלן נגד דורשי הפעש ונגד השאננים באהב, יא לו מר זיכמן הדגיש שעל ישראל להשיל את האחריות על המדיניות האמריקאנית לכל מה שתחרש במזרח התיכון. מרוח דומה דבר גם י. רפאל מהפועל המזרחי.

י. הרר (פרוגרסיבים) טען שעד ישראל לקרוש את פירוז אזור עזה. אבל ישראל יכולה להרשות לעצרים החזקת כוחות מש־ ערה באזור עזה. הנואם קרא את אזרחי ישראל ואת יהודות הגולה להיות מוכנים לקצבים חמורים. העתידים לבוא עליגו.

בריטניה ביטלה האיסור על משלוח נשק למצרים

לונדון, 30. (ע״ר ויו. פי.) — האמבארגו על ממכר נשק בריטי למצרים, שהוטל בשנת 1951 בעקבות ביטול החזרה האנגלו־מצרי, בוטל היום על ידי הממשלה הבריטית — הודיע מיניסטריון־החוץ הבריטי. ביטול האמבארגו נתאפשר על ידי הסכסה של פינוי הכוחות הבריטיים מאזור תע־ לת סואץ.

דובר המיניסטריון ציין כי ביטול ה־ אמבארגו נכנס לתוקפו מיד, ופירוש הדבר שכל בקשה מצד מצרים לקניית נשק בבריטניה תיבדק בדרך הרגילה, לאור הצהרת שלושת המעצמות משנת 1950 בדבר שמירת הבטחון במזרח התיכון.

בתשובה לשאלות, אמר הדובר כי הנשק שלושת המעצמות משנת 1950 בדבר שמירת הבטחון במזרח התיכון.

יימכר בהתאם לערובות, הכלולות בהצהרת שלוש המעצמות. איינו ראוי כי ידונו בו עוד.

לפי החוקה הפרלמנטארית הצרפתית, יש להצעות אלה זכות עדיפות, מאחר שמבחינה סכנית נסתיים הוויכוח אמש, והדרך היחי־ דה למנוע את ההצבעה עליהן היא שהמצי־ עים יחזרו בהם. אולם אומראן סירב לחזור בו, אלא אם כן יחזרו בהם מגישי ההצעה הנגדיות.

בשעת הפסקת הדיון, התכנסה יועדת יחסי החוץ והחליטה לתמוך בהצעתו של אומראן ברוב של 24 לעומת 20. עם פתי־ חת הדיון אחה״צ הסביר נשיא הועדה דני־ אל מאדר מעל דוכן הנואמים את נימוקי ה־ החלטה. הוא אמר כי הועדה תומכת בהצעה זאת, משום שנסיון נוסף להשיג „תוצאות מאחר שאינו ראוי כי ידונו בו עוד.

בקפריסין — כוח קטן

ניקוסיה, 30, (יונייטד פרס) — אין כל אפשרות, ואף לא כוונה, להעביר את הכוח הבריטי, המרוכז עתה בבסיס תעלת־סואץ, ריבו כבולו לקפריסין — כך מסר דובר צבאי בריטי. המגמה היא לקבוע בקפריסין רק כוח קטן יחסית, בצד מטה הצבא הב־ ריטי במזרח התיכון, אשר יחלוש מכאן על הכוחות שיפוזרו בנקודות שונות במזרח ה־ תיכון.

באי הוחל כבר בקדחתנות בהכנת המית־ קנים הנמוצים לתפקידים חדשים אלה, ומח־ נות צבאיים מוקמים בקצב מהיר. לפי שעה ייקבע המטה בניקוסיה. עד שיימצא עבורו בית מתאים, שהיחל כבר בהקמתו בקירבת לימאסול.

סוריה בעד דיון במועצת הבטחון

דמשק, 30 (ע״ר) — סוריה סבורה כי הדון הראוי שמועצת הבטחון של א״ם הדון בתקריות, המתרחשות מפעם לפעם באזו־ רים המפורזים שבגבולות ישראל — דעה זו יביעו בפני מאיר גנרל בורנס, שהגיע לדמשק לשיחות.

סו צר „טיימס" כותב:

תקרית רמת־רזיאל עלולה לגרור תגמול

לונדון, 30 (סט״א) — „צ.ה.ל. ומינים־ טריון־החוץ הישראלי רואים בזאגה חמורה את התקרית שארעה ברמת־רזיאל ומשווים אותה לתקרית־כסלון, שגרמה מיד לנקיטת אמצעי תגמול ע״י אנשי כפר ישראליים נגד הכפר הירדני נחליף", — כותב היום סופרו של „טיימס" הלונדוני בירושלים.

הכתב מציין כי יש להצטער ביותר על כך שערשרת התקריות החדשה ארעה דווקא בתקופה זו; ואם יגרמו תקריות אלו ל־ מעשי־תגמול מחודשים, הרי עלול דבר זה להזיק למאמצים לקיים יחסי־גבול תקינים יותר, כפי שתוכננו, ללא ספק, ע״י הרמטכ״ל החדש.

4 חיילים נפצעו ביריות באזור חברון

דובר צה״ל מודיע: אתמול בשעה 06.15 בבוקר, נפתחה אש מתוך שטח ירדן על יחידה ישראלית, אשר התאמנה בשטח קרוב לקר שביתת הנשק בקרבת חירבת ס־קה שבאזור הר חברון, ביריות אלה נפצעו 4 חיילים.

רכת עמון: לגיונר נהרג

רבת עמון, 30 (ע״ר) — משרד העתונות הודיע כי כוחות ישראליים בכוח של פלוגה עברו את קו התיחום ליד אלסיקה, במחוז הדרום, בהתנגשות עם כוחות הלגיון הו־ „משער האלמוני", שנמשכה 4 שעות. בשי־ חמש הישראלים במכונות ירוה ובמרגמות. חיל אחד של הלגיון נהרג ו־3 נפצעו. ה־ ישראלים נסוגו תחת מסך עשן.

„כמנהג קודמיו"

כשמר בגין עלה על דוכן הכנסת עזב מר שרת את האולם. מר בגין פתח את נאומו ואמר: „אני רואה שראש ה־ ממשלה מקיים את המסורת של קודמו..."

בעבור 2 רגעים חזר ראש הממשלה לאולם, וחברי הכנסת התלחשו בתיו־ ר: „אני מוכן לומר שראש הממשלה קיים את הנוהג של קודמו בשתי דקות בלבד..."

„בנאום מדיני מרכזי בכנסת, הכריז אתמול מ. בגין:

חיסול בסיסי התוקפנות — דרך יחידה להפסקת שפך הדמים, להבטחת העתיד

אין אנו שואפי מלחמות אבל אין בפנינו הברירה בין שלום ומלחמה, אלא השאלה איך להפסיק את המלחמה המשתוללת

מאת סופרנו בכנסת

הכנסת עמדה אתמול בסימן נאומו המדיני המרכזי של מר מנחם בגין, כאשר התחיל הויכוח המדיני בעקבות הודעתו ושר החוץ מר מ. שרת. מול המדיניות של אשליה ילדותית, שבה נוהגת הממשלה, הביא מ. בגין בפני הכנסת את תורת האקטיביזם החיובי והראה את הדרך היחידה להפסקת שפיכות הדמים, להשגת השלום, להשלטת הריבונות ל־ הבטחת העתיד — על ידי חיסול החזיתות וביטול בסיסי התוקפנות. יש להעלות בזירה הבינלאומית את הדרישה לאחד מחדש את אר״י, אבל עם זה יש צורך לנקוט באמצעים צבאיים בעוד מועד, לפני שאיחרנו את המו־ עד. ולפני שאויבינו יתחילו במלחמת השמדה טוטאלית נגדנו. אנו נמצאים בתוך מלחמה משתוללת, ואנו עומדים בפני מלחמה טוטאלית — כתוצאה מהגברת כוחם הצבאי של הערבים — וזאת יש למנוע גם בדרך הפעולה בזירה הבינלאומית, בגיוס המוני העם היהודי. וגם באקטיביזם שלנו.

מר מ. בגין פתח את דבריו ואמר:

הוגה דעות אחד אמר שבשמח אנוש אין מלים עצובות יותר מאשר 2 המי־ לים הקסנות: „אי־ לו", ו„אלמלא". ו־ אמנם כן יכולתי לי הביא רשימה ארוכה של „אילו" ו„אלמ־ לא" שבנוגע לשגיאו־ תינו של משמלותי־ נו ותשאי ראשיהן במדיניות החוץ וה־ בטחון, שהביאונו עד אסון. אבל היום, בויכוח הזה הישאי להיות אר־ ועלול, לא להיות גורלי — לא אעשה כן, אותר, על רשימות „אלו", — ו„אלמלא" לא. משוש שמלים אלו עצובות — קשה מאד. מבדי הכנסת, למצוא בסויי גיל ב־ מצב מעציב, שגם רה״מ צייר אותו בצבעים קודרים למדי — אלא משום שעיקר הדאגה היא לעתיד. ודאגה זאת מחייבת את כולנו להציב 2 שאלות פשוטות, אך מכריעות, מה קרה, ומה יש לעשות?

אין קשר בין הנשק לערב ולגזע העולם

ראשית קרה? קרה משהו חמור מאד: אר־ ה״ב, שוש שעמדה במרו לחוק את כוחם הצבאי, המתעצמים ותו־ כל בלבלו הבי. ווישינגטון טוענת כי מ־ משלוחי הנשק שיקבלו לקאהיר אי־ באנאר, ליראן, אי לקמשק — תוקם חזיתה בצורה נגד סכנת ההתפשטות הסוביאטית במזרח התיכון, לכך קוראים הפנטאגונים־ טים: האסטרטגיה העולמית של אמריקה. אילו היו דבריהם כנים, הינו חייבים לאמר להם, שעוד לא נוצרה אסטרטגיה כזאת, אשר תצויק את המקרבים להשכה־ לה לבסוף השמדה, לשבעה, או לסכנת שעבוד, של אומה. עוד לא הוקם מבנה אנושי כזה, שעליו מותר להעלות קרבן אומה שלמה. אי־ שעליו חסכים אומה ל־ העלות את עצמה מרצונה, לא התנגדות, קרבן. לו־ נכון היה שהאסטרטגיה העולמית של ארה״ב מחייבת התקפת השמדה על מדינת ישראל, הינו אנו בני ישראל חייבים — ולא רק זכאים — לעשות זי־ מה שאנשים חיים, בהוראים חיים, מסג־ יים לעשות, כדי להוריד מן הבמה את ה־ אסטרטגיה הקטלנית הזאת. בטרם תוריד היא אותנו תחומה. אולם האמת היא שאין כל קשר ואין כל גשר בין הנשק האמריקאי למדינות ערב ובין הגזע ה־ עולם התחשי בפני הטוטאליטריות. ודאי־ אין איש בשום מטה בעולם, אשר יאמין כי מסגר דיות ירעקריות תצליח ל־ עצור את המחנה הסוביאטי הרחוב־מורוזי, אם יצליח לעבור את רכס ההרים הסרסי ולרדת בדרך הכובשים ההיסטורית לעמ־ ארם, נהריים, לישמר המדבר, ואין שום איסטראטגיה בעולם שיאמין כי מספר חטי־ בות, סוריות ועצורות את הסאנקים הסוב־ ייטים, אם יצליחו לעבור על פני גיפו־ תיהם ל״חיילי טורקיה האמיצים.

הודאת שר הצבא הבריטי

אולם אלו הן הנחות הקרוות בלעו ה־ צבאי־ אל־ היום. בויכוח הזה הישאי להיות אר־ העולל להיות גורלי — לא אעשה כן, אותר, על רשימות „אלו", — ו„אלמלא" לא. משוש שמלים אלו עצובות — קשה מאד. מבדי הכנסת, למצוא בסויי גיל ב־ מצב מעציב, שגם רה״מ צייר אותו בצבעים קודרים למדי — אלא משום שעיקר הדאגה היא לעתיד. ודאגה זאת מחייבת את כולנו להציב 2 שאלות פשוטות, אך מכריעות, מה קרה, ומה יש לעשות?

אין קשר בין הנשק לערב ולגזע העולם

ראשית קרה? קרה משהו חמור מאד: אר־ ה״ב שבשוש אלון

חדשות

ירושתו הכבדה של מר רוקח

המדובר, הוא לא בירושתו של מר רוקח במשרד הפנים, מקום בו הוא מחזיק את ההגה בחזקה, ומתכונן לשלוט עוד הרבה שנים, אלא בירושה שהשאיר אחריו בעיריית תל־אביב, בשעות האחרונים הועלו הרבה בעיות הנוגעות לעיר העברית הגדולה, בעיות של ביוב, של אספקת מים, של טיהור שפת הים ושל עבודת המנגנון העירוני, כמו, בעיות אלה, בסופו של דבר, אינן אלא בעייה אחת: בעיית הירושה שהשאיר אחריו מר ישראל רוקח, בשעה שפרש מעירית תל־אביב ועבר למשרד הפנים.

מר רוקח עמד בראש עיר, שהאפשריות הסבעיות שלה הן המצויינות ביותר מכל ערי הארץ, הוא כיהן בתקופה בדרך כלל מבורכת ביותר, קשה שהותה בתל־אביב תמיד שגשוג, כלכלי בלתי פוסק, רק בתקופה של מלחמת חבש־איטליה פגע בעיר, כמו, בישוב כולו, זעזוע כלכלי חזק, פרט לתקופה זו, ואפילו בימים של מאורעות, עמדה תל־אביב תמיד בסימן של שגשוג וגידול. החושבים לא הירבו לשאול שאלות והכנסו לקופת העיר מסים שהלכו וכבדו. היתה, על כן, הזדמנות מצוינת למר רוקח לה־קים בשביל העיר את כל הנדרש בשבילה: להתקין את הביוב, לשכלל את מתקני אספקת המים, לבנות רשת של בתי־ספר עממיים ראויים לשמם, וכן לפעול בכיוון להקמת גמל עמוק־מים בסביבת העיר, כי הרי סוף סוף איזו עיר יכולה להבטיח לעצמה את השרירים הים החיוניים, אם לא עיר שבמשך עשרים שנה הים אינה אינה יודעת משבר כל־כלל מעמיק! ותל־אביב היתה עיר כי־זאת. אולם מר רוקח הזנוח את האספקת רזיות המצויינות שביבה, והתוצאה מ־כך, היא הירושה הכבדה שהשאיר אחריו, הים, תפארתה ומקור בריאותה של תל־אביב, הים מזוהם, מפעל הביוב לא יצא עדיין מגדר התכניות והמלחמה בין־התבניות, ואם תחול תזוזה כלשהי בעניין הביוב, הרי זה לא בזכות מצר־עירוני, וכן את התצעה להגדיל את שכרם של מנהלי המחלקות, נראה, שלא נוח לו, למר רוקח, שהעיר והעיריה יהיו בהזנחתם האיומה הנוכחית, מאר־שר לראות במו עיניו כיצד מבוצע הי־כות והיושיפר, בידי אחרים, ותוך כדי כך מתנפצת האגדה המתארת את מר רוקח כאדמיניסטראטור־פלא.

כדי להתגבר על הירושה הכבדה ש־השאיר אחריו רוקח בעיריית תל־אביב, שומה על תושבי העיר לדאוג, בבחירות הבאות, שידו הקשה של שר הפנים הנוכחי לא תפריע בעדם לבצע מפעל הצלה זה.

אתון חפשי, אז ומתראים בארץ אב־עולם, בכפר נמאשבת־הרות, יזורת ומפרת, רק המאמרים הראשיים וה־דבריש ערי עמם של ראשי אומות יחדות מביעים את דעת המשרשה

בעדיניות העולם

רפ"ג — טין הקומוניסטית

בעת הנע... אחת עם המאמצים שהגשו חבריהיי עושה לנתק את בריטניה מארצות הברית, הוא משתדל גם להגביר את השפעתו על יאפאן, בעל הברית העיקרית של המערב במזרח הרחוק, לפני ימים מספר, נזכר שהותה של משלחת „הליבור" בסין, נתפרסמה הידיעה, כי משלחת של תעשיינים ראשי מדע יאפאנים עומדת לבקר בקרוב בסין הקומוניסטית לשם „טיפוח יחסי הסחר והידידות בין שני העמים".

מערכות הכלכלה של סין ויאפאן הן שונות בתכלית, יאפאן היא הארץ המע־שיתית היחידה במזרח אסיה, היא תלויה במידה רבה, ביבוא מצרכי מזון מחוץ לארץ, ואילו סין היא, לפי שעה, ארץ חקלאית בעיקרה הזקוקה ליבוא של מוצרי תעשיה, אין פלא איפוא, שהיאפאנים ראוים בסין השלמה ידידאלית, לפני מלחמת העולם הפנייה ייבאה יאפאן מסין פחם, קוקס, ברזל ושמנים, כיום קונה יאפאן פחם וברזל בארצות הברית. מובן, שהתובלה מיקצת במידה רבה את הוצאות הייצור של התעשיה היאפאנית, ומקטינה את כושר התחרות שלה בשווקי העולם.

סין, לעומת זאת, קנתה לפני המלחמה מיאפאן מכונות ומוצרי־תעשיה, כיום נאד־צים היאפאנים לציין בצער, שעיכוב וקיצה וגרוכות טובייטיי אחרות דחקו את הרגליהם מתשוק הסיני. התעשיינים היאפאנים נוכחי לדעת, שסין רחבת־הידים עלולה לכבוש לאיבוד, בשבילם, אם לא יצליחו לחדש את קשרי הסחר עם ממשלת פאקין, זהו איבוד הנימוק לכך, שזוקקה התעשיינים היאפאנים קבלו את הזמנת הקומוניסטים הסיניים לבו־קר בארצם ולחדש את קשרי הסחר בין שתי המדינות.

75 אחוז מהייבוא הסיני — מוצאו מאר־צות קומוניסטיות, מארצות־סון אינו קיים בעצם למוצרי התעשיה היאפאנים, מעוניין ביאפאן מבחינה מדינית בעיקר, תוך כדי היזוק קשרי הסחר תושבים הסיניים לעבור את הברית בין טוקיו לבין וא־שינגטון.

היאפאנים רואים את המצב ברורות, יודר־עים הם כם יודעים, שהסחר עם סין הוא בשבילם שאלת־חיים, בשנת 1937 כלשו מנדורוריה וצפון סין כרבע של הייצא־ה היאפאני, בשנת 1939 אפילו על כדי הכחצה, היאפאנים אינם יכולים להתעלם מהעובדה הרת־הסכנה, שבה בעת שייצור תעשיה עלה (בהשוואה ל־1936) עד כדי 150 אחוז, מגיע שיעור הייצוא רק ל־40 אחוז בלבד מלחמת העולם, עובדה זו מלכיחה מה מאוד תלויה יאפאן בשוקים הסיניים.

בעקבות החבוטה במלחמה קיפחה יאפאן את מושבותיה. שמעבר לים, הוה אומר, את המקורות לחומרי גלם ולמוצרי מזון, על ארבעת האיים היאפאנים מצטופפים כיום 86 מיליון אוכלוסין. הם נזונים לבליה, אם לא יימצאו שוקים לחזרתם, „יצא" מאות — זוהי הבריחה העומדת כיום בפני היאפאנים, ואין כל פלא בכך, בשקף 20 השנה האחרונות גדלה אוכלוסייתה של יאפאן ברבע בערך, מומחים לדמוגרפיה של המזרח הרחוק סבורים, שתוך 20 השנים הבאות תמנה יאפאן 100 מיליון נפש, ש־ה המזון, לעומת זאת, לא גדל במידה ניכרת, מזון. בשנת 1952 הוצאו לשם כך 500 מיליון דולר. מן הדין לציין קושי נוסף: שמונים אחוז מחומרי הגלם, ביאפאן יאפאן קונקה להם, מוצאם מבחוץ, במיוחד כותנה, ברזל, פחם, גומי, אבץ וכוקטיט, מאון הסחר היאפאני הוא שלילי, היאפאנים יוכלו לאונו רק אם יגבירו את ייצואם כפליים, אבל דבר זה לא יתכן אלא אם יחודש הסחר עם סין, אולם שיפור היחסים עם הקומוניסטים, הסיינים יביא בהכרח לידי התרחק היחסים עם ארה"ב, דבר שהחנוים השל־טים כיום ביאפאן, הין רוצים לעשות. בכל מחיר. המדיניות היאפאנית מבאר־ה זו טרם נתבטאה די צורכה, היא נתוה, לפי שעה, בין הסטיש והסדן.

כמו בגרמניה כן גם ביאפאן מצדדים בשיפור היחסים עם הגוש הסובייטי החונ־ים הקיצוניים מימין ומשמאל דוחקה. אלה ואלה הם אנטי אמריקאנים ואין הם מסתירים. שהיו נכונים לרכוש שוקים בסין תמורת חוזה לאי התקפה.

הליבראלים היאפאנים, בראשותו של יושי־דה, ראש המשלחת הנוכחי, מחמירים בשני הנבדל הספעתה של סין הקומוניסטית. חוזה לדעתם, מובטח עתידה של יאפאן רק בשיי־תוף ופעולה הדוק עם הודו, חבר־העמים הבריטי ומדינות דרום־מזרח אסיה, הם סבו־רים, שגם לארצות אלו ענין רב בשיתוף פעולה עם יאפאן, כדי להקים גוש נייטראלי בין ארה"ב לבין סין.

הקלות בסחר בארה"ב עם הגוש המזרחי

וואשינגטון, (יו. פי.) — בהודעה כי מעתה אפשר יהיה לשלוח לפעולה מ־650 סוגי סחורות שהיו אסורים קודם במשלוח למדינות הגוש המזרחי — יצא כאן אתמול מיניסטריון המסחר האמריקאי.

ברשימת סחורות זו נמנים מוצרי צריכה, מכונות תעשייתיות, חשמליות וחקלאיות, הנבדק ייצור, כלי רכב ממוגעים, חמרי־לים, רפואות ומכשירים מדעיים ומקצועי־ים.

רשומת הסחורות האסורות כוללת עוד 787 סוגים, לעומת 1.450 מצרכים שנכ־לו בה קודם לכן. עדיין קיים איסור מוחלט על משלוח כל סחורה לסין העממית ול־קוריאה הצפונית.

מארק קלארק מסביר עמדתו על „המלחמה המונעת"

— (מאת כתב מדיני) —

גנרל מארק קלארק, לשעבר המפקד האמ־ריקני במזרח הרחוק, יצא לאחרונה בהביעה לנתק את היחסים עם ברית המערעות. איינו־ה הזאר התנגד להביעתו זו. ריכארד ר. דייויס, מנהל המשרד האתאשינגטוני של „ניוסוויק", שוחח על נושא זה עם הגנרל, והלה פסר פרטים על עמדתו:

שאלה: כלום יש ידכבין שהנ־עתך, ארזוני הגנרל, לנתק את היח־סים הדיפלומטיים עם רוסיה, פי־רושה שאין אתה רואה כל אפש־רות „לקיום בצוותא" בדרכי שלום.

תשובה: הראשונה מזמן ואני משוכנע גם כיום, שאין כל אפשרות לשאת ולתת ב־הצלחה עם הרוסים על יד שולחן הדיונים. אני משוכנע, שהדבר היחידי שלא יבטיח אותו הוא הבנה. הם מתחשבים רק בעמדתנו, אם הם יודעים, שנשתמש בכוח להגנת האינ־טרסים החיוניים שלנו, אינני מאמין, שניתוק היחסים הדיפלומטיים יגרום למלחמה. לדעתי, אין ביכולתנו לסחוב את הסובייטים למלח־מה. חאמדומים מצליחים יותר מדי במלחמה הקרה, שהם מנהלים אותה. סבורני, איפוא, שקרע עם הקומוניזם הוא בלתי נמנע.

שאלה: האם אתה מצדיד במלה מה מונעת?

אינני מצדד במלחמה מונעת. אף לא אמר־תי דבר, העלול להחדיר בך, אמרתי תכו־סות, שאם הרשות המוסמכת של ארצי מח־ליטה, כי האינטרסים החיוניים של ארה"ב נתונים בסכנה, עלינו להלחם בכל כלי הנשק העומדים לרשותנו. ולא להסתבך במלחמות מקומיות מוגבלות, כפי שאירע בקוריאה.

מהי תגובתך להאשמות, שהמדי־ניות המוצעת על ידך ממזה כמלי־חמה מונעת?

אינני סבור שהמדיניות אשר המלצתי עליה, היינו, ניתוק היחסים הדיפלומטיים עם ברית המועצות וויתרנות האו"ם למוסד של ארצות חופשיות המגוונות לקומוניזם, שקולה כנגד מלחמה מונעת. אני משוכנע, שאף אחת מ־נלעלות אלו לא תביא לכל מלחמה חמה. אני מד־גיש שוב, שהסובייטים בעצמם מעוניינים יותר ממישהו אחר לא להסתבך במלחמה המ־מונע.

מהי תגובתך לתביעתו של סינ־מאן רי לחידוש מעשי האיבה ב־קוריאה

הנשיא רי קורא שוב לחידוש פעולות ה־איבה בקוריאה, כפי שעשה זאת לפני שביתת הנשק. הוא מדגיש, שהדרך היחידה לאיחוד ארצו היא באמצעים צבאיים, ובלי ספק, צו־דק הוא בהנחתו זו. בכוחותיו שלו אין הוא מסוגל מבחינה צבאית לערוך התקפה מוצלי־חת, אבל אין לו גם הזכות לצפות שכוחותיו־נו יצטרפו אליו בחידוש המלחמה.

אם הנשיא רי ייזם מהלחמה חדשה בקוריאה, מה צריכה להיות איבה־מדיניות האמריקנית

עמדתנו בקוריאה צריכה להיות עמידה על המשמר נגד כל אפשרות, שסינגמאן רי יסבך את צבאנו במלחמה חדשה. אם רי מתכנן תוכניות, שיהיה, בהן משום חידוש מעשי־האיבה, עלינו לנקוט אמצעים לסכל את תוכ־ניותיו אלו. אסור לנו להרשות, בשום פנים ואופן, שעבאותינו יסתבכו במלחמה חדשה בקוריאה לפי פקודתו של סינגמאן רי.

מהי דעתך על ברית ההגנה ה־מוצעת לדרום מזרח אסיה?

אני מצדד בברית מעין זו מזמן, ואף רמז־תי בספרי „מהדאנובה ועד היאלו", שעלינו להקים ברית הגנה באיזור הפאציפי. קרא־תי לברית זו „מאטו" (ארגון הגנה פאציפי) הצעתי שארה"ב, דרום־קוריאה, יאפאן, סין הלאומנית וכל הארצות בדרום מזרח אסיה המחויבות את ארח חיינו, יזומנו לצרף אי־כוחותיהן לברית אחת בתור גורם מונע ל־תוקפנות קומוניסטית נוספת באיזור הפאציפי. אני סבור, כי „סיטו" — ארגון ההגנה לד־רום מזרח אסיה — הוא צעד נוסף בכיוון זה, אבל אין הוא כולל ארצות, כגון דרום־קוריאה, יאפאן וסין הלאומנית, אשר מבינות את ה־קונגונים ושונאות אותו ובכוחן לתרום רבות בכוח־אדם.

אם ארצות הברית תנקוטנה מדי־ניות יותר תקיפה לגבי ברית המו־עצות, כהם סבור אתה, שבעלי בריתנו יסכימו לכך? אם לא יפני־מו, כהם עלינו להסתכן בחליכה לבד?

ודאי צפויה לנו הסכנה, שנתרחק מבעלי־בריתנו בעקבות מדיניות תקיפה יותר לגבי רוסיה. זהו סיכון שעלינו לבביאו בחשבון. קבוקנה יבוא הזמן, שבעלי הברית אשר יתי־מכו בנו בשעת משבר, יצטרכו לגלות את עמדתן לכאן או לכאן, כדי שנדע על מי אנו יכולים לסמוך.

אתה מתחת ביקורת על מבכהו הנוכחי של האו"ם, משום שהוא משמש זרת תעמולה לסוביטים, אולם האם אין הוא משמש גם כמה נאותה לארה"ב כדי להפגין את רצונן המוב וזהוקיע קבל עם ועדה את צביינו האמיתי של הקומוניזם?

מתחתי ביקורת על מבכהו הנוכחי של האו"ם לא רק משום שהוא משמש זירת תעמולה לסוביטיים, אלא משום שאני סבור, כי אין בכוחו לסחוב את בעיות העולם או להכשים את הלבטותיו.

המיצאותו של האו"ם, בארצות הברית, מטפקת לקומוניסטים הזדמנות לשגר לאר־ינו אלפי מרגלים.

נראה, שהרוסים מסוגלים יותר מכל ארץ אחרת לנצל את זירת האו"ם לצרכי תעמולה.

זה גם טבעי, משום שרגש הכבוד אינו משמש גורם כלשהו במדיניות הלאומית ה־רוסית, כפי שזה אצלנו. הם מסוגלים איפוא לשקר והם עושים זאת תכופות. ביכולתנו אמנם, להוקיע את הקומוניסטים, אבל, לדא־בונגו, אין דברינו, מגיעים אל מאחורי מסך הברזל. הקומוניסטים דואגים כבר לכך.

שאלה — ותשובה פרובוקטיבית בצדה.

האם נתת את דעתך לאפשרות, שבפטיש דפרמנט קיימת השב־עה שמאלתית?

נתתי דעתי על אפשרות של השפעה שמאל־תנית בממשלתנו. כאשר הייתי מפקד כוחו־תינו באוסטריה, והנציב העליון האמריקני בארץ זו וכן מפקד של כוחות האו"ם בקורי־אה, הייתי פעמים מקבל הוראות ממשל־תי, שלא הבינותי אותן. פעמים הייתי שוקל בדעתי, אם קומוניסטים לא הסתננו לעמדות השובות בממשלתנו. לא פעם הייתי הגנה ב־סתר לבי את החשד, שהקומוניסטים הגיעו לכלל השפעה רבה על החלטותינו ביחס לעתיד ארצנו ולשלומה.

ו.

החולשה של ארצות ערב, ולא פחות בפרס, אינה מחלישה את התנגדות לישראל, לה־פך: רפיון זה מגביר את התנגדות האיבה, שהרי לא נוח להן לארצות ערב, דוקא בגלל חולשתן, לראות בקיומה של ישראל החזקה והמוצקת בבבולותה, כך נשארת איבה לישראל הגילוי הייחו־ד של חקיפות, התמדה ואחדות במזרח ערב.

בעתונים

„יש להבטיח לבירה שיקום ו־התפתחות"

„זמנים" מקדיש את מאמרו הראשי מאתמול לבעיית פיתוחה של ירושלים. העתון מעלה חשש ומביע דאגה, שגו־רלן של מסקנות „הוועדה הצבורית למען ירושלים", יהיה כגורלן של מס־קנות הוועדות האחרות, אשר הממשלה אוטמת אזניה משמוע אותן, והן נשא־רות כולן בגדר הצעה בלבד:

בימים אלה נתפרסמו ע"י „המועצה הצבורית למען ירושלים", שליד המח־לקה הכלכלית של הסוכנות היהודית, מסקנות בדבר שיפורים ותיקונים ש־יש להנהיגם כדי לאפשר את התפתחותה המשקית של הבירה.

על מסקנות אלו ניתן להגיד, כי מידת נכונותן האובייקטיבית עולה על מידת החידוש שבהן. ובהערה זו יבוא על ביטויו יחסו של חלק גדול מ־ה הצבור אל ההוצעות המרובות, שנשמ־ע בשנים האחרונות — אם ביזמה ציבו־רית ואם בהשמשלה — בבעיית ירושלים. חקרו את מצב העיר ואת סיכוי התי־הויה. ניתחו ניתוח מדוקדק ונאמן את שרשי הרעה למיניהם, גבו עדויות מחוגים בני בעניני השונים של המש־ק העירוני וסימנו את מלאכתם בהטלת מסקנות על האמצעים שיש לנקוט בהם ובהבאת מסקנות אלו לידיעת הציבור הרחב.

אך כל ההעדות המרובות הללו — מה הועלו ומה הועילו לשינוי פני המ־ציאות? מה היה, בתחום המעשה, שכר העמל הרב, שהן השקיעו בתחום ההלכה? מסקנותיה של איזו מן הוועדה־ות האלו לא נשארו על גבי הנייר ולא נגנזו במגירותיהן? רשות משפטיה־ה או ציבורית זו או אחרת, כי־אם הונשמו בהנשמה גלשתי, ולו גם בנועה ביותר?

יובא־נא לשם דוגמה, גורל מסקנותיה של „ועדת חשין". בימים אלה נמלאו שמונה חדשים מאז נגנז הדין־וחשבון של ועדה זו בין תיקיו של שר הפנים. כל המלצותיה של ועדה זו: „דוגמת המלצותן הן של הוועדות שקדמו לה — נשארו בבחינת חוות־דעת ערטילאית, כברכה לבטלה. ואין זה חשוב כלל אם ועדה פלונית עסקה בחקירת ה־משק העירוני בבחינת הבדרים הכיני־ציפאליים, בעוד שחעדה אלמונית ראתה בליקויים מוניציפאליים. אלה נקיתי־מוצא, שעליה היא בנתה את מסקנותיה.

אולם נראה, כי הסיבות האישיו־ת, את אזני הממשלה לשמיעת דרישה חוזרת־ונשנת זו בעוצות (נוסף על שי־קולים מפלגתיים מסויימים) באותם ה־גורמים הקובעים בקלן את יחס המשמלה לירושלים. מתברר יותר ויותר — והיה־מן אל ועדות החקירה המרובות הוא רק הוכחה נוספת לאמת זו — כי ממשלת ישראל טרם הבינה, כי היא בעצמה, יותר מכל גוף מוניציפאלי, אחראית לגורל הבירה וכי עליה בראש ובראשונה מוטלת החובה, להבטיח לבירת המדינה תנאי שיקום והתפתחות נאותים. כל עוד לא תשכיל הממשלה להבין אמת בסיסית זו; כל עוד לא תלבד מדוגמת מדינות אחרות, כי עיר־בירה אינה ענינה של רשות מקומית בלבד כי־אם עניינה של כל המדינה ולמיכן על הרשות הממלכתית המרכזית — יהיו דבריה על פיתוח ירושלים ובחינת דברים שבין השפה אל החוץ ומסקנות ההודעות לא יצאו מעולם מתחום הצעה לתחום ההגשמה ממש.

קיפוח בשיכון בתי־ספר

„הצופה" מתמרמר על „קיפוח בשי־כון בתי־ספר" ואומר:

בשנת־הלימוד האחרונה היו כמה וכמה גילויי אפליה־לרעה של בית הסכר המלכותיתי בשטח הדיור. בו בזמן שפקידות משרד־החינוך שוקדת לאכ־ן בתי־ספר כלליים בתנים מרוחים, מוח־אים לצרכיהם, הרי לא מעטים בתי־ספר הדתיים שרוחם בבתים ישנים, צרים, פסולים בתכלית לתפקידם. ב־שעתו הבטיח שר־החינוך לתקפיד על אובייקטיביות בהתקנת דיור לבתי־הס־ר משני הזנים, לצערנו, הבטחה זו לא נכנסה עדיין בשלב הביצוע.

ופרשת מ־נפתולות תוכיח. שני בתי־ספר קיימים בחצר אחת בשכונת מיי־נפתוח אשר בשערי ירושלים. אחד מלכ־ה תי־כללי השוכן בבנין מתאים ותלמידיו נתמעטו עד לפחות משמונים, שלפי־ה החוק אין לו זכות־קיום חוקית: והשני מלכתי־דתי, כי לומדים ארבע מאות תלמידים, ומחמת חוסר דיור מפוזרים־ה התלמידים בשלושה בניינים רעועים. שורת־הבניין אומרת, כיום שביתה־הספ־ר הכללי התרוקן מתלמידיו שי למטיר את בניינו לבית־הספר הדתי השיכן באותה חצר. אולם לא כן נהגה הפקי־דות של משרד־החינוך. היא העבירה את הבניין לרשות בית־הספר בשכונת בית־הכרם, המרוחק מרחק הגון מה מקום, ובלבד לא לפטרו לבית־הספר הדתי: שתלמידיו אנוסים ללמוד בבדרון־ דורים כחמת דוחק המקום. המצבה ההילונית של הפקקות דוחה דין בר־ מצרא: דוחה צרכי־דור דחופים ביותר־ דוחה הגינות אלמוראית.

על ימין ועל שמאל

נקודות ההתישבות מול האויב

(י. ר.) נקודות ההתישבות של תנועת החרות־בית"ר הועמדו בזמן האחרון בסיון הרמים העובר על מדינתנו כולה. בני בית"ר ויוצאי המחתרת הלוחמת הוכרחו במסיבות הזמן והשלטון לאחוז בנשק שהיה חמיד בידיהם נשק של כיבוש. רק הפכו לנשק של התגוננות.

המסתננים השוסכים יום יום את דמיהם כבר חמילו חללים במבואות בית־ר ועכ־שיו מקרו שוב את רמת־רזיאל. שוב הרגה דמו של לוחם ווחיק את סלעי המולדת. מחבורן באה הדעה — ממנה עלו בהלי המסתננים ואליה נמלטו.

כמה זמן עוד תהיה חברון — מקלע בטות לפורעיה? — כמה זמן עוד יצליחו מסתננים מעבר הירדן למצוא מקלט־בטח בעיר העתיקה הזאת ערישת מלכות דוד?

אירחים בלתי קרואים

(י.ק.) יש מין נוהג במדינה, שלכל שקם ותגיבה מופיעים „חסנים" מיוחדים, ת־„מוזמנים" ע"י עסקני אותו שקם ותגיבה. בדרך כלל אין ל„מוזמנים" אלו כל קשר לאותו מאורע, והופעתם — אך ורק כדי לבדר עצמם.

דבר דומה קרה בשקם פתיחת חדר האוכל בחיפה דרוזית אי שם. בין מספר המוזמנים המופיע (הפעם היה באמת בצמצום) נראה גם מר קרן צור, מנהל המח־לקה המשפטית של הועד הפועל ש„ה „השתדרות". לכשנשאל אם הוא מעסקני „הועד למען החיילי", השיב בשלילה ובת־ולחגיגה. דרוזי לבטח שאיננו, אם כן מה לו ולחגיגה. זו אלא אם כן „ידיד" פרטי הוא למישהו מעסקני הועד, וזה כבר מז־כה, הלהפיע בשקם!

ניצול מחפיר של כספי עובדים

(ב.) בימים אלה נחבשרנו, כי ב־1 לספ־טמבר עומדת להתכנס בפאריס הועידה ה־עולמית של פועלי היהלומים, ובועידה זו אף ישתתף נציג ישראל. לגבי השתתפותו־ערך, נציג ישראל בועידה זו משום הישג רב ערך, מאחר שישראל נמנית על הארצות בעולם היצוא הגדול ביותר של יהלומים מלוטשים, ולנציגנו יהיה וודאי מה ללמוד מפגישותיו עם נציגי מדינות אחרות. פני־שות אשר בפיכולן יוסיפו. לשיפור תנאי העבודה של פועלי היהלומים בארץ. אך אותה ידועה המספדת על השתתפות הנציג הישראלי מסתיימת בכך, שהנציג לא יחזור לישראל בתום הועידה, כי אם „יצרף למס־לחת „עובדי" היהלומים מישראל היצאת לסיור באירופה. ואשר רוב חבריה אינם כלל עובדי יהלומים כי אם עסקנים של „הסתדרות הכללית" ואיגודי בעלי המלא־שות, אשר בעקיפין הנם קשורים עם מי־עלי היהלומים.

זאת ועוד: הוצאות נסיעתם תמומנה מתוך קרן השביחה של פועלי היהלומים, אשר לפי החלטת הועדה הממשלתית, רומלץ להעביר את דמי השביחה ליצירת קרן הבראה לפועלי היהלומים. ניצול מחפיר מעין זה של כספי פועלים לשם מימון נסיעותיו־סדק, אשר אין בהן להוסיף מאו־מה לפתרון הבעיות שבהן מחלבטים פועלי־ה היהלומים, היא פגיעה חמורה בזכויותיהם הסוציאליות של העובדים, ויש לתמלא־ה על עובדי היהלומים, אשר בשקם אולימפי כזה נותנים לפגוע בזכויותיהם העקרוניות.

כוחה של אמת

(נג.) הידיעה שפורסמה בעתונם בש־בוע שעבר בדבר פיטורי פועלת־נקיון מבית־ה־ה־חולים המשלתי בבאר־יעקב, לאחר ש־הואשמה באשמה מעילה, אף כי במשפטה־ה־ה־

בשדה העבודה

ועידה בינלאומית של פועלי יהלומים תיפתח בפאריס ב־1 בספטמבר 1954

ועידה בינלאומית של פועלי היהלומים תיפתח בפאריס ב־1 בספטמבר. נציג אחד מהמחלקה לארגון מקצועי של ה־"הסתדרות".

בדיוני הועדה ישתתפו נציגים מכל ארצות אירופה וקדם־אסיה.

בין הנושאים שעליהם ידונו בהרחבה ביעו־

ועידה בינלאומית של פועלי היהלומים תי־פתח בפאריס ב־1 לספטמבר. את ישראל יצג נציג אחד מהמחלקה לארגון מקצועי של ה־"הסתדרות".

בדיוני הועדה ישתתפו נציגים מכל ארצות אירופה וקדם־אסיה.

בין הנושאים שעליהם ידונו בהרחבה ביעו־

דה, בעיית ענף היהלומים בעולם וכן עניינים אירגוניים של פועלי המלטשות בעולם.

הועידה תדון בתביעת פועלי היהלומים ב־בלגיה להנהגת שבוע עבודה בן 40 שעות ובהקמת קרן בינלאומית למתוכרי עבודה ב־ענף וכן בהצעות אחרות בדבר קביעת תיאום של שכר העבודה בארצות השונות.

הועידה תימשך 3—4 ימים.

67 — הגיל המכסימלי לביטוח לאומי

מאחר שהגענו למוסד לביטוח לאומי פניות רבות בדבר הגיל המכסימלי לכניסה לב־טוח, הננו מתרגמים את הנמוקים שעמדו בבני המחוקק בשעת קביעת גיל זה:

הגיל המכסימלי לכניסה לב־טוח הלאומי נקבע ל־67 שנה. בקביעת גיל כניסה כה ג־בוה כבר נעשה ויצא מן הכלל. מאחר שגיל הכניסה המכסימלי הוא בדרך כלל 60 שנה לגבר ו־55 שנה לאשה. בקביעת גיל מכס־מלי לכניסה לביטוח יש הכתת להביא ב־חשבון שעל המבוטח לעבור תקופת אכשרה, כלומר תקופה מינימאלית של ביטוח המקנה למבוטח את הזכות לגימלה. תקופת אכשרה זו היא בדרך כלל 5 שנים, וקוצרת ל־3 ש־נים לגבי אלה שב־18 בנובמבר 1953 מלאו הביטוח הסוציאלי בעולם מקובל שלא לק־בוע גיל כניסה מכסימלי גבוה יותר מ־שנקבע בחוק שלנו.

הביטוח הלאומי מתכסה על תשלום דמי ביטוח במשך תקופה מסויימת לפני שפתח־הוה הזכות לגימלה, אילו היו נותנים את

הזכות לגימלה לכל מי שמגיע לגיל פנסיה בלי תקופת ביניים של ביטוח, היו מקבלות גימלאות הביטוח את הצורה של הקצבות ללא תמורה, דבר זה נוגד למהות הביטוח הלאומי.

הגיל המכסימלי לכניסה לביטוח נקבע ל־67 וזמן האכשרה במקרה זה ל־3 שנים נוחת על מנת לזכות את המבוטחים בגיל זה לקבלת הגימלה בהגיעם לגיל 70. אילו היו קובעים גיל כניסה גבוה יותר, לשם 77 שנה, היו דורשים דמי ביטוח מאנשים אשר סיכוייהם להגיע לגיל קצבה הם, לפי הסטטיסטיקה, מצומצמים ביותר.

מאידך מטיל מתן הגימלאות לאנשים ש־הגיעו כבר לגיל הזיקנה עול כספי כבד על הטוח לאומי תשלום מגימלי של 27 ל"י. לקבל מהמוסד כ־6000 ל"י. במידה שהיו מגוילים את חוג הזכאים לבני גילים גבוהים יותר היה הדבר מגזיל עוד את המעמסה ה־כספית של המוסד למעלה. מגבול יכולתו.

50 אחוז מעבודת התיקון ומר א. שיר מ„הארגן".

בדברי ברכתה לחתני הפרסים העלתה שרת העבודה גב' גולדה מאיירסון על גב את זכויותיו של המנוח א. קפלן בפעילות להגברת פריון העבודה ביטוח. כי כיום יודעים הפועלים בי־הפריון והיעיל הם לא רק לטובתם של המדינה, אלא גם לטובתם הם. שרת העב־דה עמדה על תפקידו הנכבד של הדור העצ־של מהנדסי ייצור שהוכשר ע"י המכון בעזרת מומחים מחו"ל.

פרסים להגברת פריון העבודה

18 פרסים בסכום כולל של 1970 לירות וארבע תעודות הצטיינות חולקו בירושלים למופעות, מפעלי מועצות ייצור, עובדים, כהגברת פריון העבודה והייצור בישראל, במסגרת המחזור הראשון של הפרסים על שם אריעזר קפלן ז"ל מטעם המכון לפריון העבודה והייצור של משרד העבודה.

תעודת הצטיינות נמסרה למדור למועצת ייצור של האיגוד המקצועי. של ה„סחרות", שציין, בהחלטת שופטי הפרס כחלוץ ה־עובדה למען העלאת פריון העבודה וב־שכונע הסועלים להגברת הפריון, ואשר חלקו רב בהפעלתן של 120 מועצות הייצור במפעלי תעשיה וענפי משק אחרים.

לב ה־הרשות „דובקי" בבנין ברק ניתנה תעודת הצטיינות על הישגיו הנכרים בייצול שיטת הייצור וגברת הפריון, שסייעו להגדלת היקף הייצור והשיווק.

בית־החרושת „המגמר" בחיפה צויין על פעולתו לייצול, שהביאה להתפתחות טכנית ומשקית לפי רמת „מפעל האב". שלו ב־ארה"ב. פריון הייצור במפעל זה עלה ב־כ־אחוז וחלק הוזלה יחסית של התוצרת בשיעור 27 אחוז.

מפעל של התעשיה האצבאית

צויין על עליתו תוך זמן קצר לרמת ייצ־ר גבוהה מבחינות טיב החוצרת בהשיגו את המפעלים העוסקים בענף זה שנים רבות בארצות אחרות. מפעל זה הגיע לכושר ייצור. על אף ההתחרות הקשה הקיימת בענף זה.

שבע מועצות ייצור זכו בפרסים כספיים על הישגיהן בפעולת ייעול מתמדת, שיפור שיטות העבודה, שיפורים טכנולוגיים והכ־שרת הקרקע לפעולתם של מהנדסי הייצור. המועצות שזכו בפרסים של 180 לירות כל אחת הן: המועצות במפעלי „גזון", „המגמר", „שרון" ובית החרושת הצבאי לנשק. פרס של 150 לירות הוענק למועצה ב„רוכל" ופרסים של 100 ל"י למועצות בבית החרושת „חוטי השמל" בחיפה ובבית המלאכה של מוסך „סולל בונה". „נבעה רמים", ב־פרסים בני 150 לירות חולקו לבודדים: „תעשיין חיפוי מחלוצי פעולת הפריון, מר א. רוזנברג, רופא רנטולוג בבית החולים „בלינסון" ש. קפלן ז"ל, שהגדיל ב־70 אחוז את יעילותו של מכון הרנטגן בביה"ח זה, ולמנהל עבודה מר א. שמואלי ועוזרו ז. זינגר על שיפוריהם הסכנים בפעולים.

ארבעה הפרסים הנוספים בשיעור של 100 לירות כל אחד ניתנו למר י. שמיאר, מנהל העבודה ב„סולתם", גב' חמר כהן, פועלת במטעת „שרון", מר א. סטולבסקי ועוזרו צ. הלינגר, שהנהיגו שיטה של חידוש שרשרות הזחלים של טרקטורים, החוטכת

50 אחוז מעבודת התיקון ומר א. שיר מ„הארגן".

בדברי ברכתה לחתני הפרסים העלתה שרת העבודה גב' גולדה מאיירסון על גב את זכויותיו של המנוח א. קפלן בפעילות להגברת פריון העבודה ביטוח. ואשר חלקו רב בהפעלתן של 120 מועצות הייצור במפעלי תעשיה וענפי משק אחרים.

לב ה־הרשות „דובקי" בבנין ברק ניתנה תעודת הצטיינות על הישגיו הכרים בייצול שיטת הייצור וגברת הפריון, שסייעו להגדלת היקף הייצור והשיווק.

בית־החרושת „המגמר" בחיפה צויין על פעולתו לייצול, שהביאה להתפתחות טכנית ומשקית לפי רמת „מפעל האב" שלו ב־ארה"ב. פריון הייצור במפעל זה עלה ב־כ־אחוז וחלק הוזלה יחסית של התוצרת בשיעור 27 אחוז.

מפעל של התעשיה האצבאית

צויין על עליתו תוך זמן קצר לרמת ייצ־ר גבוהה מבחינות טיב התוצרת בהשיגו את המפעלים העוסקים בענף זה שנים רבות בארצות אחרות. מפעל זה הגיע לכושר ייצור. על אף ההתחרות הקשה הקיימת בענף זה.

על השיגיהן בפעולת ייעול מתמדת, שיפור שיטות העבודה, שיפורים טכנולוגיים והכ־שרת הקרקע לפעולתם של מהנדסי הייצור. המועצות שזכו בפרסים של 180 לירות כל אחת הן: המועצות במפעלי „גזון", „המגמר", „שרון" ובית החרושת הצבאי לנשק. פרס של 150 לירות הוענק למועצה ב„רוכל" ופרסים של 100 ל"י למועצות בבית החרושת „חוטי השמל" בחיפה ובבית המלאכה של מוסך „סולל בונה". „נבעה רמים", ב־פרסים בני 150 לירות חולקו לבודדים: „תעשיין חיפוי מחלוצי פעולת הפריון, מר א. רוזנברג, רופא רנטולוג בבית החולים „בלינסון" ש. קפלן ז"ל, שהגדיל ב־70 אחוז את יעילותו של מכון הרנטגן בביה"ח זה, ולמנהל עבודה מר א. שמואלי ועוזרו ז. זינגר על שיפוריהם הסכנים בפעולים.

ארבעה הפרסים הנוספים בשיעור של 100 לירות כל אחד ניתנו למר י. שמיאר, מנהל העבודה ב„סולתם", גב' חמר כהן, פועלת במטעת „שרון", מר א. סטולבסקי ועוזרו צ. הלינגר, שהנהיגו שיטה של חידוש שרשרות הזחלים של טרקטורים, החוטכת

תובע חקמת או"ם חדש

יש ליומם ארגון חדש של אומות הו־שיות, דוגמת האו"ם, אך ללא השתתפות של אויבינו הקומוניסטיים — דברים אלה אמר הסינאטור אוראור מרסוי.

הס־נאטור קרא לעזיבת האו"ם והקמת ארגון של אומות חופשיות. הוא אמר כי האויב הגדול ביותר לחופש ולעצמאות הן האומות הקומוניסטיות וכי לא יתכן כי ארצות הברית ומדינות חופשיות אחרות שתתמנה פעולה עם אויבותיהן במסגרת האו"ם.

(יו. פר.)

תערוכת תצלומים בבית הנכאת הלאומי „בצלאל"

משרד המסחר והתעשיה מודיעים, כי ביום ב' הבא, 6 בספטמבר, תיפתח תע־רוכת תצלומים שארגנה ע"י בית הנכאת הלאומי „בצלאל" ומרכז התיירות.

את התערוכה יפתח שר המסחר והתעשיה מר פ. ברנשטיין. במסגרת התערוכה תתקי־ימנה 2 תחרויות — האחת על הנושא „צלום אמנותי בישראל" השנה ה־ „זאת הוא ישראל". ועדת שופטים שעיינה ב־5054 תצלומים שנשלחו ע"י מאה אורחים, בחרה ב־180 תצלומים שיוצגו בתערוכה. 85 מהם להתחרות על הנושא „צלום אמנותי ב־ש־ראל" ו־95 מוקדשים לנושא „זאת הוא ישראל". ועדת השופטים למתן הפרסים תתכנס בסוף שבוע זה.

אגרות־מלווה ישראליות בבלגיה

ממשלת בלגיה העניקה את הסכמתה למכירת אגרות־מלווה ישראליות בארץ זו. בהודעה רשמית שנמסרה לנציג הדיפלו־מאטי הישראלי בבריסל, נאמר כי המשכנה החליטה להתיר את מכירת האגרות, כפי שנמסר נעשו הסידורים להתחלת מפעל מכירת האגרות ב־15 באוקטובר השנה.

(סט"א)

סיור בגליל:

החמד של ישראל מופקר ומושחת

בימי הע־בים — מקור ברכה של כל סוגי פרי; כיום — עזובה המגדלת... עצים להסקה

מאת יחזקאל קדמי

אם כי הגליל, אינו מיושב באופן יחס־כיחר חלקי המדינה ואורז השפלה בעיקר, הרי לית־מאן־דפליג שהוא החלק האחד והיחידי בארצנו, אשר נתון ע"י הטבע בת־כונות נעלות ונדירות המציאות, המאפיינות אך שטחים הרריים מעטים בלבד, שבמבנה ומצא מלוא הקסם ו„המיוחד" המבוקש על ידי האדם.

ברם, אם קיימת בגליל, לאורכו ולרוחבו, בו, נקודת חמד אחת ראויה לשבח ולציון מיוחד, בשל היותה שופעת מים וצל ומראה מושך עיני כל צופה — הרי זאת הלקח הוודי, בלבד!

הוודי, כפי שהוא נקרא בשמו הערבי הק־דום וגם בימינו, משתרע מערבית־דרומית לעיר צפת, מהלך שעה אחת ברגל לערך, ללא אפשרות ל„גיע אליו בכביש או אפ־לו בדרך עפר נאותה. מימיו של וודי זה זורמים במשך כל עונות השנה, בתקופת החרף הוא מלא עד גדותיו, אך אינו עו־לה עליהם מפאת גובהם הרב. הוודי מה־כושר עבודתו הירוד של הפלח הערבי, אי־אפשר היה להשיג מאותו וודי מבורך, את אשר נתן להשיג, תמורת אמצעים ואפש־רויות טובות יותר. איכן הן קיימים, אך הא עקא, עכשיו, כשכל מרצונו נתון להרבה כושר עבודתו של החקלאי היהודי ופיצ־נו מיועדות כמעט אך למשימה זאת, ואף האמצעים לכך אינם נמנעים מאתנו בלל וכלל — הרי הוודי, עליו אנו מדברים, מוו־נח ומופקר לחלוטין, ויחד עם כן: גם את אשר השיגו הערבים בזמנם מקולם זה — אין אנו, בכל כוחנו ואפשרויותינו, מצליחים להשיג! אכן, נשאלת השאלה — למה? האם באמת כושרנו ירוד אף מזה של הפלח הערבי הפרימיטיבי?

לכך — תשובה אחת בלבד: אדמות הוו־די, כיתר האדמות המופקדות ביריה של חברת „רשות הפיתוח" הממשלתית (לשעבר האפוטרופוס לנכסי נפקדים), אינן נחבו־רות משום־מה לתקופה העולה על שנה... והתר־צאות באות מאליהן.

גם אם נשפוט באופן אובייקטיבי ביותר על אותה הזנחה מושחתת — האם נמצא אש מה כלשהי באותו חוכר מסכן? — כי אכן, מה יעשה אותו חקלאי החוכר את האדמות לשנה אחת בלבד, ואפילו אם מצ־נו כן ושר — לא יעדור, לא יסקל ולא יזבר. אני אורב ואעמול, ויבוא השני ויקצור את פרי עמלי, ללא כל תמורה! והתקלא צודק, הן איש לא אשמה־לעולם לו, גם במ־לים בלבד, שבשנה הבאה עתיד הוא לקבל שוב אדמות אלה, בחכירה, כבשנה הקודמת. זהו מה שיוצא מכל אותה גישה מושחתת, נפסדת וחסרת תכליה, אשר אש לא פרש עדיין את שעמה.

בינתיים, האדמות נעזבות. אין מנשים להן אפילו את הטיפול המינימלי, והכל הולך וחרב, הולך וקמל.

אכן אין תמה איפוא שאותן האדמות, ואר־מות המדי בעיקר שהיו מעובדות ומטופחות יפה בהניבם את תנובתם לכל חלקי הארץ בי־גים עברו, ערכם כגורם חקלאי אובד לחלוטין, ובמשך השנים האחרונות, מאז קום המ־דינה, לא נותרו מכל מאות הענים שנמצאו בוודי, אלא עשרות! וגם אלה שנותרו, ברו־בם שבורים ועומדים בפני הפסקת תנובתם כליל, עדות למצב הענגם השורר בשטח זה ישמשו המחירים השונים אשר הוצעו בעבר תמורת הכרת האדמות האלה, ודבו־חיר. המוצע כיום, התהווה כאן דבר הפוך — המחיר אינו מגיע אפילו למחצית המחיר שטולם בעבר! וכל זה למרות האמרת המ־חירים הכללית, עליה יוקר המחיה וכיו"ב. ומה ישאר מכל המעעים האלה בעוד שנה או שנתיים? — עצים להסקה, ואולי גם זה לא...

לא רק על הוודי כנסם כלכלי שלא נוצל והושחת יש לקבול, אלא יתרה מזאת, על שוודי זה לא טופח לצרכנים אחרים, כפי שהוצע לא אחת ע"י גורמים שונים ומשקיע־הון: לפתוח במקום גן שעשועים נהדר, אשר ללא ספק יכול היה להיות יחיד במינו בכל הארץ, גם סלילת כביש לאקום אינה קשה לגמרי. הכב' הראשי מרוחק מ־מקום ק"מ ספורים בלבד, בקצור, לחרבת קמיע את הגיונגל הזוה, ואנו מפתחים את הג־ליל כולו, ובוודאי ובוודאי מוסיפים חיים לעיר צפת הסמוכה. אלא מאי? — שוב הזנחה, שוב דחיה, והמקום עומד מוזנח ומופקר כמות שהוא, עד מתי?!

השתלמות מעשית לגומרי הטכניון בארה"ב

35 מגומרי הטכניון בשנים האחרונות משתלמים עתה בעבודה מעשית באמריקה במסגרת מפעל ההכשרה המעשית שנוסד ביוזמת אגודת ותיקי הטכניון בארה"ב — נמסר לעתונאים בחיפה ע"י המזכיר האקומי של הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל. עתה נעשות הכנות לשלוח לארה"ב מספר נוסף של גומרי הטכניון שישתלמו במפעלי חר־שת ובנייה אמריקאיים.

מפעל ההשתלמויות שנוסד לפני שבע שנים ע"י ידידי הטכניון באמריקה, מאפשר לגומרים בעלי רמה אקדמית גבוהה וניסיון מעשי מסויים, להשתלם בעבודה מעשית נוספת במפעלים, משרדים וסדנאות של חברות אמריקאיות בעלות שם שגאיה לתת יום לחבנית ההשתלמויות. בין המ־עלים האמריקאים שפתחו דלתותיהם לק־בלת בשתלמים מגומרי הטכניון, נמנים: נשיונל פנאומטיק, רוזיו קורפוריישן של אמריקה, פייזרבנקס מורס, קונגאר ורר דאקסט, ברבר־גרין, הרקולס אמונד קומפ., קונסטרקשן אנרגייטס, ג'נרל אלקטריק ועוד.

לאור הנסיון החיובי של שנים קודמות מתקבלים עתה גומרי הטכניון בזרועות פתוחות ע"י אילי התעשיה באמריקה. המו־כיר האקדמי של הטכניון קיבל דו"חות סודיים נלהבים על עבודתם של גומרי ה־מוסד באמריקה ולהלן כמה קטעי חוות דעת של אנשי התעשיה:

„...אינגינר מומחה, קולט רעיונות הו־שים במסירות ומבצע עבודה ביעילות" — כותב מפקח בפירמה אמריקאית חשובה בנוגע לטטרדוס ש.

„...מוכשר מאד בנושאות" מתמסירות, דייקן בעבודות, משיג בדרך כלל תוצאות למעלה מהנדרש" — נאמר במכתב של חברה אמריקאית מהגדולות בעולם, בנוגע לעבו־דתו של הגומר — X.

„...עבודת המשתלם עולה על הממוצע, מאפיינים אותו סגולות של רצון עז ללימוד, גישה בונה לבעיות, יסודיות ואחרינות" — נמסר על גומר אחר.

האפשרויות העומדות בפני המשתלמים הן עצומות וחברת רדיו קורפוריישן של אמריקה הודיעה, שאחד מגומרי הטכניון המציא פטנט לשיפור מסויים בטלוויזיה.

מפעל ההשתלמויות בארה"ב מבוצע ע"י ועדה טכנולוגית־תעשייתית ליד אגודת דור־שי הטכניון בארה"ב. בראש הועדה עומד מר יעקב מארק ומשתתפים עמה פעולה רבים מתעסקים המשובים מבין ותיקי הטכניון בהם ד"ר יעקב פלד, מר צ'רלס פרינס, מר אלכסנדר קונוף ומר י. ר. זנזיבר.

בתפוצות ישראל

רבנים אמריקאיים להשתלמות בישראל

יבוא זמן בו יקבל כל רב אמריקאי חוק מהכשרתו בישראל — הכרזת הפרופ' משה דייויס, מנהלי הסמינר התיאולוגי היהודי בניו־יורק, בדין וחשבון לסכנות היהודי, פרופ' דייויס, שחזר זה עתה מביקור בישראל, ציין כי מלומדים, מחנכים וסופרים אמריקאיים הפכו לחלק מהווי התרבותי הישראלי. אך הוסיף כי יש צורך בייצוג תרבותי אמריקאי נוסף כדי שהיהדות האמרי־קאית תוכל לתרום תרומה של ממש לתרבות הישראלית. כמו כן מכר כי שלושת בתי המדרש לרבנים בארה"ב מתכוננים לייסד סניפים בישראל. דבר שייעץ להפיכת יש־ראל למרכז רוחני יהודי. (יו. פר.)

כתבי־קבר „אורט" בצפון־אפריקה

על הישגים ראויים לציון והרחבת הפעולה ברשת בתי הספר המקצועיים של „אורט" בצפון אפריקה נמסר בדו"ח החצי־שנתי של ארגון „אורט", העולמי, שנתפרסם ב־לונדון.

לבוגרי בתי הספר המקצועיים של „אורט" בסונלס מוצעות משרות בשירותי המשפלות העירוניות והרכבות, וכן במפעלים הנוס־קים בתחנת רשת חשמל.

במרוקו הגרפה הלחץ משרד החינוך הממשלתי להענ ק ל„אורט" תמיכה כספית בסך 18 מיליון פראנק, עשרה מיליונים מכולל. מכוח זה כבר נכללו בתקציב הבינ־ו לו אחר הוכנס לחשבון תקני ועובדי־שטח חסות צרפתי זה. כן נתנה עבודת „אורט" במרוקו מתמיכת ועד הנשים לי־„אורט" בארה"ב. הגיעה ל„אמריקה".

באחרונה הורחבו שני בתי ספר של אורט" בקזאבלנקה. אחד מהם יהיה מיכון לקל־ט ארבע מאות תלמידים בסתיו, והשני יקולט בנוקטובר שש מאות תלמידות. נדי־לוקשר נוערות בוגרות בתי ספר יסודיים בערי השדה לבקר במוסד זה, שיכון אותן „אירט" בצל משפחות בהרחת בע"ר לת־קופת לימודיהן.

ש. רגה, הפוגי מקיף לתלמידי מ סדות „ר. ר. הוכנה באחרונה ע"י אל"ע, תשמ־ר ב מכונית בעייר לרמת מנצח הישיבה בגבעת הבקרות הנבונה" (בנה ה). (סט א)

חיילי צה"ל נהנים מהנופש היחידתי

— מאת כתב צבאי —

הנופש היחידתי שהונהג בצבא הגנה ל־ישראל, לפני חודשים מספר, כנסיון לגבי יחידות קטנות, נמצא יעיל ביותר, והורחב עתה אף ליחידות גדולות.

בכתבה זו מסופר על יחידה צבאית ה־נהנית משיטת נופש חדשה זו, באשקלון, אחת מפינות החמד שבחוף ישראל. התכנית הוימית של היחידה, בימי הנופש היתה מלאה וגדושה. אך במקום האימונים ו„השיפ־שופים", במקום העבודה הרבה וביצוע ה־תפקידים הרגילים, עסקו עתה אנשי היחידה ברחצה, נשפי ריקודים ובילוי עם אזרחי יישובי המקום והסביבה.

קציני המטכ"ל הסבירו, בשיחה עם כותב שורות אלה אם ערכו של הנופש היחידתי. אמנם, כל חייל בצבא נהנה מימי חופשה לפרקים קבועים, אך לא תמיד מסוגל איש הצבא לנצל חופשות אלה למטרות שנועדו — נופש וביורור. כדי להבטיח זאת באו „החופשות היחידתיות" הללו.

יחידת צבא הקימה את משכנה בחוו־שית הרבקן שמסביב לעיר. לכאורה, מת־נהלים החיים לפי סדר צבאי מובהק, אלא שכאמור, תוכן סדר היום שונה מן הרגיל. שלושה גורמים משתפים פעולה כדי להב־טיח הצלחת החופשות היחידתיות הללו: הצבא, הועד למען החייל והמועצות המקו־מיות. נציגי הצבא היו מלאי שבח לאנשי הועד למען החייל שנטלו על עצמם את ה־משימה לדאוג לאנשי הצבא הרבים כל כך. דאגה זו מתבטאת בקשר עם המקום, הכנת תכניות הביורור לשעות אור וצהרים וה־ערב, וכיבודים קלים תכניות הביורור מור־כבות בחלקן מאנשי הצבא והלהקות ה־הקרות הצבאיות, אך חלקם של האמנים האזרחיים בתכניות הללו הוא בלתי מבוטל.

חב' „אפריור" העמידה את מתקניה ה־צבוריים לרשות אנשי הצבא. והמועצה גו־שאת בהוצאות הכרוכות בכך, כגון: חשמל, נקיון וכו'. תושבי המקום ערכים מדי פעם בפעם קבלות פנים לקבוצות מבין היחידות הצבאיות, ונענים ב„הזמנות שכנות". ה־נסיון המצלח של הנופש היחידתי השנה, הביא לידי הכנון הרחבת שיטה זו, ציוינו, כי „הנופש היחידתי", איננו נזקף על חשבון חופשתו הרגילה של איש הצבא, אלא ש־הוא בא בתוספת לכך.

הרב הראשי — ראש נשיאות „מפעל הנזרה"

בישיבה מיוחדת של הנהלת „מפעל התו־רה" הודיע יו"ר ההנהלה, ר' ארי ליב גל־מן על הסכמתו של ראש הרבנים לישראל מרן הגר"א הלוי הרצוג שליט"א לעמוד ב־ראש הנשיאות של המפעל המרוכבת מהרב הראשי לת"א־יפו הגרא"י אונטרמן שליט"א, ומרבה של ירושלים הגרצ"פ פרנק שליט"א.

„מפעל התורה", משמש כמוסד מרכזי של יותר מחמשים ישיבות בכל רחבי המדינה, ביחוד אלו הקיימות בשוב החדש, והוא מיי־צג אותן כפני המשרדים הממשלתיים ומוס־דות שונים בארץ ובחו"ל, המעבירים גם את הקצבותיהם לישיבות באמצעותו.

אגף הכותרת של פעולות מפעל התורה הוא: הבטוח הרפואי של כל בני הישיבות ומשפחותיהן בקופת חולים לאומית, לכל סני־פיה בארץ, ויותר מחמשת אלפים נפשות ־מ־משפחות בני הישיבות בכל רחבי המדינה. נהנים מטיפול רפואי מלא בכל עת צורך־ללא כל תשלום. מפעל התורה גושא בעול ההו־צאות של עזרה חשובה זו העולה קרוב לאר־בעת אלפים ל"י לחודש.

מפעל התורה מגיש גם עזרה כספית וכל־כלית לישיבות המאורגנות בו ומסייע בהתפת־חותן ותתרחבותן.

הסכמתו של הרב הראשי לישראל לעמוד בראש מפעל התורה מהווה מסנה גדול במ־עמדו של המפעל בתוך מוסד עליון של הי־שיבות הקרובות לדוח התחיה הלאומית של העם והמדינה, ותגביר את פעליו של המפעל לטובת הישיבות ולומדיהן בארץ הקודש.

נפתח „מסע התעוררות" בצה"ל

„מסע ההתעוררות" המסורתי הנערך בדו־שנה בצה"ל בימים בין ר"ח אלול ליום הכפורים, המשמש כתמרון של נכסי הדוח־נפתח השנה בעצרת חיילים המונית שנערכה בעיר הכרטסים על חוף ימה של אשקלון, בעצרת השתתפו אלפי חיילים וחיילות ששר־בקתום במסגרת מתי הגופש המרוכזי־שאורגנו למענם ע"י הצבא. אשקלון עכדה השבת בסימן על פתיחת „מסע ההתעוררות" ובתרומות העיר נראו מאות חיילים רוקדי־ם ושרים שירים מסורתיים.

העצרת נפתחה ע"י מפקד היחידה, אשר עמד בדבריו על דרכה של היחידה — במיוחד על משמעות קדושת השבת — והב"ע את שמחתו על כך שהרבנות הצבאית הראשית קבלה על עצמה לארגן קבלת שבת לכל חיילי היחידה.

את המשמעות הרבה שיש בשמירה על עליונותנו הרוחנית העלה בדבריו לחיילים הרב הראשי לצה"ל, אשר ציין במיוחד את המשימות המשיחיות של גביאי ישראל שצה"ל חייב להגשימן כצוד התורה והדר־רוח. הרב סיים את הרצאתו בקריאה לחי־לים לשלב את גבורת הרוח עם עצמת הכוח הפיסי.

במשך כל השבת נערכו תכניות פנימיות בקרב היחידות השונות בהם הופיעו רבנים צבאיים והרצו על ערך התשובה וקריאה להגברת האמונה באלוקי מערכות ישראל.

„מסע ההתעוררות" הנערך במשך ארבעים יום, החל מראש חדש אלול בא לבטוין את הנכסים הרוחניים של צבא ישראל ומגמתו לעורר לחיים מוסריים, לחיי ש הר ושמירה קפדנית על עליונותינו הרוחנית.

מסע זה הנערך ע"י הרבנות הצבאית הראשית נחשב למבצע הצבא כולו ושל־טונות הצבא פירסמו הוראות ברורות המו־חיבות את חיילי צה"ל.

חזישוב התור לעבודה קבועה ובעיות פיטוריו

מאת שמואל אביצור

במאמר זה, השני בסדרתנו לבעיות התור, הענוק בחישוב בעבודה קבועה, חשוב להגדיר את הגדשה לפיה. אנו מחלקים את העבודות המצויות בלשכה לעבודה, זמנית ועבודה קבועה.

עבודה זמנית או ארעית היא מיום עבו־דת אחד (ולפעמים גם חלק של יום) ועד שבועה חודשים. טיבה של עבודה זו שהיא נתיתמת במשך זמן קצר, כגון עבודות ע־ונתיות קצרות מועד בחקלאות (חריש, עידור, זריעה, בציר, גזום, אסוף תפוחי אדמה או בטנים וכיו"ב), עבודות צבוריות ובנין, מ־פקדים למיניהם, עבודות הקשורות בהתקנת היצאים לחופשה או במאורע מסויים (כגון: סבע, אור, להקים, חגים וחגיגות) וכדומה, ושאפשר, באם יש צורך לכך, להחליף את הפועל הנשלח באחר גם לפני תום העבודה, תוך ביצועה, כדי להבטיח ל„חוזר" מ־שך מקיימי של דורשי עבודה והלעסיקם בע־בודה חלקית. כל זמן שאין אפשרות ל עסי־קם שבוע עבודה מלא.

עבודה קבועה היא עבודה שאליה נשלח פועל מסוים, מבלי שיוחלף ע"י אחר, שיש להניח כי תמשך ללא הגבלה בלשהי בונה, ־מרס למקרי, של שנוי ניכר בקונ־יונקטורה כלכלית, בקבוהו של המפעל או בכושר עבודתו של הפועל.

עבודות בתעשיה, מקרות, חחבורה, בש־רותים קבועים וכיוצ"ב הן בדרך כלל צורה מיפרית של עבודה קבועה מרט למקרה של הזמנת מקצעים לתחלפת היוצאים לחופ־שות, שירות, כמלואים או לעבודה מקרה הקשורה במעבר — או מארוע — מסוים.

עבודה עונתית חוזרת (עבודות קטיף ו־אי־ריזה בקבוצות קבועות, שמורים ומ־צ־בתי הבראה, קיימים וכיוצ"ב) גם היא נח־שבת בלשכה, יחד עם עבודות זמניות אור־כות מועד (בנין מפעל שהקמתו נמשכת יותר משלשה חדשים וכו') לצרכי חלקם עבודות, לסוגיהן של עבודה קבועה.

תור לעבודה קבועה:

לפי סוגי העבודה הנ"ל קיימים בלשכות שני „תורים" לעבודה: שני סדרי קריאה לעבודה: לעבודה זמנית, לה הקדשנו את מאמרנו הקודם ולעבודה קבועה.

תור לעבודה קבועה מכוון לשחרר את ה־פועל מדאגה לעבודה קבועה ו„להוצאתו" מ־לשכה: מי שנשלח לעבודה ונקלט בה מו־צא את „תפקידו", מתקשר למקום עבודתו ומנתק את עצמו מהלשכה. במקרה זה אין ללשכה אפשרות ל„תערב" במקום עבודה קבוע. עם שלוחת הפועל לעבודה המקום אינו „קיים" יותר בשבילה.

תור לעבודה קבועה, כלומר לעבודה, ש־היא בדרך כלל יכולה להעסיק — לקיום את הפועל ללא הגבלה כל זמן שביכולתו ל־מלאותה, אינו מבוסס על „מידת הסיפוק" — ממה שהפועל קבל תוך חלוקת ימי עבודה בעבודות זמניות, כי אם על יסוד „המיגון" — הוותק, שנות העבודה בארץ, כלומר, משך הזמן שהפועל מצמה לסידור. לק־ליטה אישית מלאה במשק הלאומי.

מכאן שהתור לעבודה קבועה בנוי על שני יסודות הבאים:

1. מצב משפחתי: כל נפש במשפחה, כו־ר הפועל עצמו, נחשבים לצרכי קביעת התור לעבודה קבועה כשתי נקודות זכות; ללא כל הגבלה במספר התלויים בפועל.

2. שנות עבודה בארץ: כל שנת עבודה בארץ נחשבת כנקודת זכות אחת.

נוסף לזה כל שנות חברות בארגון פועלים, על כל החובות הקשורות בחברות זו, נח־שבת כתני נקודות זכות.

למי שיש יותר נקודות זכות קודם לחברו בתור לעבודה.

למצב המשפחתי — מספר הנפשות — יש ד־ירפות מסויימת בחישוב נקודות הזכות בהשוואה לותק — שנות עבודה בארץ. כך למשל לבעל משפחה המפרנס אשה ושלוש־ה ילדים (שמונה נפשות) בתום השנה הרא־שונה לעבודתו בארץ, ודיף (17 ותצי נקודות זכות) על רוק בעל ותק של עשר שנות עבודה בארץ (17 נקודות זכות) בעוד שנו הב־שקולים מאורגנים, או לרוק בעל ותק של חמש־עשרה שנות עבודה, אם שניהם סוף ע־ל בלתי מאורגנים.

בחישוב זכויות לעבודה קבועה מב־אים בחשבון גם גורמים נוספים כגון ש־רות ביחידות הארץ־ישראליות של תנאבה הבריטי בימי מלחמת העולם השניה ושרות בצ.ה.ל. בשנת מלחמת השיחרור (כל שנת שרות נחשבת כשתי שנות עבודה), וכן תק־פות השהיה מאונס מתוץ לגבולות הארץ, גרו־שים למאוריצ'וס וקפריסין, מאסר ונרוא כ־עד השתייכות לתנועה א"י, בעד מילוי שי־חות פעולה בתפוצ'ת וכיוצ"ב), מחובבו־ת של משרד הרישום לתכין רשימות תור לעבודה קבועה, אחת לחצי שנה — ובמח־לקות מסויימות של הלשכה — אחת לרבעה חדשים בהתאם למקצועם וסוגם של הפועלים הרשומים.

בעיות הפיטורין

אחר הבדרים עקרוניים שבין לשכת העבודה אצלנו לבין זו שבשאר הארצות הי־סודות הבאים. עבודות חיצונית מעבודה קבועה פו־עלים שנתקבלו במפעל (אל מוסד) במשך שנת לוח השוטפת (מעגל ראשון).

ב. אחריהם באים שאר הפועלים במסגרת „מעגלים" דו שנתיים (שתי שנות לוח) כדר־ר במסגרת של כל דו־שנתון מסדרים רשי־מת תור לפיטורין לפי הזכויות האישיות. כפי שזה נהוג בשליחה לעבודה, אבל בדר־ספת שלו נקודת זכות אחת לכל שנת עבו־דה של הפועל במפעל.

כדין הפיטורין מסתיים תחילה את הפו־עלים מעגל השוטף (השנתי) ואם זה לא מספיק, את הראשונים של המעגל השני, ב־גדול יותר נאלצים מהמעגל השני, ב־לפטר את כל הפועלים מהמעגל הראשון, ב־גדול יותר נאלצים מהמעגל השני לפ־רעיה, ובן הכל הפועלים הבלתי מאורגנים.

כל פועל שנמצע במקום עבודה בעידה הנקו־שה את סדורו במקום עבודה אחר מוצא מכלל הפיטורין.

במקרים מסויימים תתכן פריצת מעגל: כלומר ראשים להשאיר פועל ותיק (לא פחות מ־15 שנות עבודה בארץ), מפרנס יחיד של משפחה, שקשה לסדרו בעבודה אחרת. אח־ר מעגל הראשון ולעומתו לפטר פועל רווק שקל לסדרו במקום אחר. אפשרות זו מוגבלת בתחומי מעגל אחד בלבד ורק לועדת הער־עורים המרכזית ניתנת האפשרות, בעקרים נדירים, לפרוץ עוד מעגל אחד ותו לא.

שליחת הא גוד המקצועי על הכנת הר־שימות לפיטורין וחיבתן בצבעים לפי חולקת התור בפיקוחה של הלשכה, ולקיים כו־ל ה־ החלטות של מוסדות הערעורים שלה מבט־חים את השמירה על חוקת הלשכה: אחוה־כל סידור בלשכה יכול היה להיתפר לפיקוח־ראשי ועבודה ראש ה־ עי־ת

ועדת־תיבון קובעת: אין מקום להאשים איש מסוים בתור גורם ישיר לאסון

חולשת הנער, הטיול בשרב, מעות המדריכים ומשמעת המים חרמו את חלקם

מאת סופרנו בירושלים

„אין אנו מוצאים שיש מקום להאשים אדם מסויים בתור גורם ישיר לאסון כדם. נראה לנו שכוחם המצטבר של גורמים ומסיבות שונים שאותם קבענו מקודם, תרמו את חלקם באוסן כלתי ישיר, למקרה האסון" — נאמר במסקנות חדו"ח של הועדה לחקירת מותו של עמוס תיבון ז"ל ביום 28.5.54 במסע הגדנ"ע.

הדו"ח שניתן אתמול לפרסום מתאר ב־פירוט את הגורמים השונים שהביאו למותו של ע. תיבון ז"ל, בעקבות חקירה ממו־שכת, שהתנהלה ע"י יו"ר הועדה השופט ד"ר ש. עציוני, יעקב ניב ממשרד החינוך והתרבות, א. הלברון ממשרד העבודה וס. א. רם רון, מהגדנ"ע.

ה„הסתדרות" העניקה אכשולים:

הדו"ח מציין כי לפי החלטת ועדת לבון, הועמד הסיקות על בית הספר המקצועי על שם מקס פיון, שבו למד הנער הנפגע, ברשות ועדת העבודה, בזמנו נקבע כי מר ז. פלדמן ממשרד החי־נוך והתרבות, המפקח על פעולות הגדנ"ע, ידריך גם את פעולות הגדנ"ע בבית הספר הנ"ל, אולם המחלקה לחינוך מקצועי של ה־הסתדרות הכללית העמידה מכשו־לים בדרכו של מר פלדמן, ומטעם

המחלקה הודיעו כי יסרבו להע־מיד לרשות הגדנ"ע מורים לליווי תלמידים במסעות, כתוצאה מכך הוסרה האחריות של בית הספר מפעולות הגדנ"ע.

מהור 36 תלמידי הכיתה שהשתתפה ב־מסע — יצאו רק 12, ומהם היו כאלה שלא התייצבו לבדיקה רפואית למני המסע, גם ע. תיבון לא התייצב לבדיקה רפואית כי השתמש ממנה, לדבריו מחשש שהרופאים יפסלו אותו בגלל מדרסיו.

האסון:

ביום המסע שרר שרב. ביחוד באיזור הכרמל שבו מיילון התלמידים משך 3 ימים. יש עוד להוסיף כי המדריך בטיול, עזרה תבס, שלח להורי התלמידים הודעה כי המסע הוא חובה ועליהם לשלם את ה־הוצאות הכרוכות בו.

שום מורה לא ליוה את התלמידים, וזאת נעלם מדיעתם של הורי הנער המנוחה. אחרי המסע היה עזרה תבס, בן 20, ולידו עזר יצחק נפרביסקי בן 23.

אחרי יום של מסע, בדרך לשפיה, הת־אונן עמוס שהוא כרגיש כא טוב, ומר־כיבה יעצו לו לחזור לת"א. אולם הוא המשיך בדרכו, ותוך מאמצים רבים המשיך במסע.

התלמידים לנו בבת שלמה אותו לילה, ולמחרת המשיכו ללכת בכיוון למחר־ה. על אף השהב, היתה משפעת־מים ומזרי־ה־ה לחניכים לשתיה רק כדי לרוות את הצמאון.

עמוס תיבון ז"ל נשא רוכה למ־רות שלא אומן לכך ולמרות ש־שיזו התנפחה, ומחשש של נכישת נהש לקח אותו המדריך עזרה תבס לבית חולים בחיפה, ועם התולכים נשאר רק עזרו־ר מאר.

הגורמים שהביאו לאסון:

במסקנות מציבעה הועדה על ה־גורמים שהביאו לאסון: מבנה גוף הנוח. לעייפות, אי קיום הוראות ביחס לבדיקה רפואית, קיום מסע בתנאי שרב, חוסר שיקול מתאים מטעם המדריכים, קיום משמעת מים, השתתפות מועטת של התל־מידים, דבר שמנע ליווי כלי־רכב, הוסרה האחריות של בית הספר מפעולות הגדנ"ע.

ה„הסתדרות" הקשתה:

המחלקה הודיעו כי יסרבו להע־מיד לרשות הגדנ"ע מורים לליווי תלמידים במסעות, כתוצאה מכך הוסרה האחריות של בית הספר מפעולות הגדנ"ע.

ה„הסתדרות" הקשתה:

המחלקה הודיעו כי יסרבו להע־מיד לרשות הגדנ"ע מורים לליווי תלמידים לעזרה ולאספקת מים, חוסר ליווי ע"י המורים, השארת המסע בשלבו האחרון בידי מדריך אחד. ללא מדריך נוסף.

הוקמה ועדת חקירה לבירור תאונת הרכבת

ועדת חקירה נתמנתה אתמול ע"י הנהלת הרכבת בחיפה לברר את סיבת ההתפוצצות בקטר רכבת משא שאירעה ביום א' ליד טנטורה. הועדה מורכבת מפרופ' פרנק מה־טכניון, עזרו הטכני מהנדס דיבס מביה"ר „חלקון". שני מהנדסי רכבת, הא' סלע וגוזמן, ע"ר דורון וגב' קסל היועצת המשפטית של הועדה.

נמסר כי זו הפעם הראשונה בתולדות ה־רכבת בארץ שאירעה תאונה כזו. תאונה דומה אירעה לפני 20 שנה בצרפת. אמש פורסמה המסילה מההריסות והערב תשוקם המסילה מחדש. מחר תחזור הרכבת להנו־עתה הסדירה.

מנהל הרכבת מר סבידור מסר כי עדיין אין לקבוע את מידת הנזק מאחר שעוד לא ידוע בכמה יעלה התקונים.

אתמול בקרו במקום המומחים הטכניים שבועדה וערכו בדיקה כללית. היום התקיים ישיבתה הראשונה של הועדה ותוך 10 ימים מהיום תוגשנה מסקנותיה למשרד התחבו־רה.

ש. רוכין מת מפצעיו

הקרבן השני של תאונת הרכבת מר שבעיון רוכין מת אתמול ב־בוקר מפצעיו בביה"ח רוטשילד בחיפה.

עובדי „של" שובתים

מאת סופרנו בחיפה

250 עובדי ביה"ר „של" בחיפה שבתו אתמול מעבודתם לאחר שדרישותיהם להק־צבת פנסיה לא נתקבלו. בגלל השביתה היו כל תחנות הבנזין של „של" סגורות.

עניין הפנסיה נדון בין העובדים וההנהלה זמן ממושך והשביתה נדחתה כבר פעמים מספר.

מ.פ.ת. תומכת בשובתים. העובדים הודי־עו כי הפעם החליטו לעמוד על דעתם ולא יחזרו לעבודה כל עוד לא תתמלאנה דרי־שותיהם.

„בדק בית" של נאמני הכלליים

פיטורים במשרד המסחר

מאת סופר „חרות" - תל־אביב

כ־70 עובדי המחלקה לשיתוף תוצרת חק־לאית, של משרד המסחר והתעשיה הנמצא בחת השפעה „איזונית כללית", קיבלו הוד־עות פיטורין וקיימת עונת פיטורים בהיקף גדול גם במחלקות אחרות של המשרד.

טרם נודע מהי הסיבה האמיתית לפיטורים אלה. אך משערים כי ראשי המשרד, הנמנים על עסקני „הכלליים" החליטו לערוך „בדק בית" של נאמני המפלגה, להשערה זו יש סימוכין רבים לאור העובדה שרוב מקבלי הודעות הפיטורין הם פקידים שאינם משו־תייכים ל„כלליים" ולמפא"י. כי אם למפלגות הדתיות ולפרוגרסיבים.

הצד המענין בהודעות הפיטורים — היא העובדה שאנשי מפא"י במשרד המהוים את הרוב בועד העובדים אישרו פיטורים אלה. בהודעת הפיטורין צויין כי על העובדים ל־הפסיק את עבודתם 30 יום מתאריך קבלת ההודעה. (ב.)

תוקם קרן פנסיה מרכזית לפקידים

— מאת סופר „חרות" בת"א —

על הקמת קרן פנסיה מרכזית לפקידים החליט בישיבתו האחרונה מרכז הסתדרות הפקידים. בשלב ראשון יאורגנו בקרן פנ־סיה זו פקידים בודדים וכן פקידים במקו־מות עבודה קטנים שאין בהם סיכוי להס־עיל קרנות פנסיה עצמאיות.

התכנית של קרן הפנסיה המרכזית עובדה ע"י מזכירות מרכז הפקידים והנהלת הקופה המרכזית לחגמולים.

המרכז אישר באותה ישיבה את תקנון ה־פנסיה והסיל על הנהלת הקופה לבצע את התכנית הלכה למעשה. הסתדרות הפקידים הדגישה כי רק באמצעות קרן פנסיה מרכ־זית אשר תקיף אלפי חברים, ניתן להבטיח פנסיה לפקידים ומשום כך מתכוננים האח־ראים לקרן לארגן בתוכה בשלב הבא גם את יתר המקומות בהם לא קיימות קופות תגמולים ובדרך זו מצפים לאירגונם של אלפי פקידים בקרן. (ב.)

נאום בגין בכנסת

(סוף מעמוד 1)

ראש הממשלה מותר לי לצטט: הוא הלך למקום אחד ואמר שלפי דעתו יש להשלים עם הדעה כי לא יהיה שלום בין מדינת יש־ראל ובין מדינות ערב לא ב־10 השנים ה־באות ואף לא ב־20 השנים הבאות.

ז. א. שראש הממשלה ושר החוץ אישר שכל מדיניותו התבססה על האשליה הילדותית כי מים אפשר יהיה להשיג שלום עם מדינות ערב — והוא הודה שאין שחר למדיניות ה־זאת.

ולעכשיו, לרצון הטוב של המעצ־מות — אנו אצטט מה שר בארונה. הוא נאם בוייטון ואמר: „לישראלים אני אומר כי עליהם לנטוש את עמדת הכובש ואת בט־חונם כי רק הכוח ומעשי רצח מתנמל הם המדיניות היחידה, שבעיניהם מקרינות מדיניות הדרישות הרוצקה למקום. פקידי העיריה מעונו בסני סוטרנו כי חלוקת המבנים החדשים נערכה לפי הגרלה. אך בעלי הדונמים הטריעו על כך כי ההגרלה לא נתקיימה לפי הכללים ה־מקובלים.

תובעים החשת אישור חוק העזר לשבת בירושלים

התמרמרותה של היהדות הדתית בירו־שלים נגד חילולי השבת שנברו בזמן האחרון — הועלתה אתמול ע"י נציגי המועצה ה־דתית שנפגשו עם ראש העיר וסגניו.

סגן יו"ר המועצה הדתית מר יעקב קצ־נלבויגן הביע את התמרמרות נגד הפירצה הדשה בשמירת השבת שנעשתה ע"י נהגי מכוניות המשא המסיעות בשבתות מתרחצים אל הים.

ראש העיר הבטיח לוקוט בכל האמצעים כדי למנוע באופן חוקי את הפעולות האלה. בפגישה נקבע שהמועצה הדתית תפנה ל־ראש הממשלה לבקשו להחיש את אשור חוקי העזר לשבת אשר מועצת העיריה אישי־רה אותם ושר הפנים מעכב אשורם.

כמו"כ הבעה המשלחת להסדיר את ה־תשלומים המגיעים למועצה הדתית. והו־דיעה, כי באם העיריה לא תשלם את הכ־כומים שאושרו והובטחו תוכרז שביתת שבת במשרדי מר אלישר, המסונה על הכס־פים.

ראש העיר הבטיח להביא את משאלות המועצה הדתית בפני ישיבה מיוחדת של הנהלת העיריה, ובתקוה כי יימצא הסדר מתאים.

מגן דוד אדום — ירושלים

על כל המועמדים שנתקבלו לקורס ה־עזרה ראשונה להופיע ביום ה. 2.9.54 שעה 8.00 בערב בחתנת מגן דוד אדום ירושלים לפתיחה ולשעורי־ראשון של הקורס.

מאגנה קארטה - דתוקפנות ערבית

הוכיחה באיזה מידה צדק נורדאו באמרו כי ההיסטוריה עלולה להיות לא רק טראגי־דיה אלא גם אירונית. מתברר שגם הממשלה האמריקאית מאשימה בשמיש בכיח, ובפי־הוספה שרק הכח יכול לשכנע את שכנינו ובערבון להתפשטות — בכל אלה הוא מא־שימה וושינגטון, אך שר האוצר אלא את משה שרת, ואת שר המסחר והתעשיה. הפסקה השניה גם היא שעונה בהברה. מר באירוניה אמר שכל עיר ישראל לא הרגיעה את הערבים מפני שאיפת ה־התפשטות שלה — זא. כל עוד לא נתקם ערובה שלא תתחדש שום עלייה, אי אפשר לדרוש מדינות ערב להמנע מפעולות איבה כלפי ישראל. הוות ואתם אינכם יכולים ה־ערובה כזאת — ואת גם אני מאשר — משמע שהממשלה האמריקנית הודיעה כי לדעתה, בכל השנים הבאות אי אפשר אפילו לדרוש מדינות ערב, להמנע מפעולות איבה כלפי ישראל, ובך אפשר לקרוא „מאגנה קארטה אמריקאנה" לתוקפנות ע־בית נגד מדינת ישראל.

נציג מפ"ם העלה הצעה נוגדת, שלפיה הקרן לקביר מקרוב את מוסדות המדינה ואופן פעולתם והנם כללים במסגרת הסיו־רים שבתוכנית הקרן לאזרחות מטעם מנ־הל ההסברה. מטרת קורס זה היא להכשיר אנשים מובחרים מישובי עולים לאזרחות טובה, ולפתח בהם את ההכונות הדרישות לנושאי תפקידים ציבוריים בישובי עולים ל־טובתם הם ולטובת אחרים.

בבית הנשיא הציג השר, מר זלמן ארן את המדינה דיבר קצרות על חשיבות טיפוח חוש האזרחות במדינה שתושביה באים מ־גלויות שונות ודרגיהם ודרכי מחשבתם שונים. אחד המשתתפים בקורס, תימני בעל זקן יפיאות, ברך בעברית עסיסית את נשיא המדינה בברכת „מי שברך". בשכל האחרים „אמן".

קורס מכן סיירו אנשי הקורס בבנין הכ־נסת, קיבלו הסברים על עבודת החקיקה ו־נתקבלו אצל היו"ר במשרדו.

מתחמקים מדיון בשאלת המגרשים הציבוריים שנמסרו ל„נוה עובד"

מאת סופרנו בראשון לציון

בישיבת מועצת עירית ראשון לציון, ש־נתקיימה שלשום, בהיעדרם של הארגונים האזוריים, דרשו נציג תנועת החרות מר אי־תן בלקינד דיון על הערעור אשר הגיש אח־רי החלטת המועצה, ברוב של 6 קולות נגד 5, לוותר על המגרשים הציבוריים של העי־ריה לטובת החברה ההסתדרותית „נוה עו־בד".

ראש העיר מר משה בגין סירב להביא את השאלה לדיון בטענה, שיש עדיין שהות יישום דברים חשובים יותר העומדים על הפרק. מר בלקינד עמד על כך שהנהלת ה־עיר, שהיא אינטרסנטית בדבר, משתדלת לדחות את הדבר במתכוון, כדי לבצע בינ־תיים את ההחלטה הבלתי חוקית. כמו־כן דרש להעמיד להצבעה את השאלה אם ה־מועצה מסכימה לדון מחדש בשאלה, או שהיא מחליטה לדחותה, כדי שיוכל איוה אמצעים ציבוריים עליו לנקוט בקשר לבע־יה זו.

נציג מפ"ם העלה הצעה נוגדת, שלפיה בינום העיריה לדון בענין זה בישיבה ה־באה. בהצבעה, בה השתתפו מפא"י ומפ"ם ונציג התימנים נדחתה הצעתו של מר בל־קינד.

בישיבה היתה נוכחת גם משלחת מטעם סוחרי שכון המורח, אשר נבחרה באספה־עם שהתקיימה לפני שבוע ימים, ביזמת תנועת החרות.

ראש העיר מתחמק

המשלחת ביקשה מראש העיר להשמיע את דבריה. ראש העיר סירב לשמוע את דב־רי המשלחת לפני שימסרו את טענותיהם בפגישה אישית עמו.

אחרי ויכוחים סוערים הסכים ראש העיר לקבל את המשלחת במשרדו ביום המחרת, ולהביא את עצומותיהם בפני המועצה.

הדיונים וההתחמקויות בשאלה זו שנמש־כו למעלה משעה השאירו רושם עגום על קהל הנוכחים.

בישיבה זו נידונה גם שאלת משכן בתי־הספר באיזור ראשון־לציון. מר גינזבורג (בין בפאי"ר ומפ"ם נבחר למנהל החינוך בראשון־לציון), הגיש הצעה דרסטית ללא כל טעם ומבלי להתייעץ תחילה עם ועדת החינוך והנהלתה, לפיה הוא מציע שגייסים מרחיקי לכת בשאלת משכנם של בתי הספר. ראש העיר הביא את הצעתו לדיון למועצה. האבסורד שבהצעה זו היה כה בולט, שאפילו חברי מפא"י משבעים הצביעו יחד עם ה־אופוזיציה לדחות את ההכנעה ולהביאה לדיון מחדש.

יש לציין ששאלה כה חשובה הועלתה לסדר היום שבוע ימים לפני פתיחת שנת הלימודים.

גן ציבורי וינטע סביב האנדרטה לגיבורי גדוד „הלך"

„הלך — ביזרוד לנגב זכור אותו" זהו השלט המוצב על גבי האנדרטה לזכר חללי מלחמת השחרור בירושלים. בהזדמ־נות המוצבת על אם הדרך לנגב לא הרחק ממשלט 113 ומשרדת עיראק־סואידן, בלתן ובהשפעת יועד ההרים הסכולים של בני גדוד זה הסכימה עיריית תל־אביב לנטוע גן גדול סביב האנדרטה. רובם של החללים הם בני תל־אביב.

לומדי הקורס לאזרחות ביקרו בבית הנשיא

51 לומדי הקורס לאזרחות, הראשון במינו במדינה, ברובם, הגדול עולים חדשים, תושבי 32. מושבים, ביקרו אתמול בבוקר בבית ה־נשיא ואצל יו"ר הכנסת בלשכתו.

הביקורים נערכו במגמה לאפשר למשתתפי הקורס להכיר מקרוב את מוסדות המדינה ואופן פעולתם והנם כללים במסגרת הסיו־רים שבתוכנית הקורס לאזרחות מטעם מנ־הל ההסברה. מטרת קורס זה היא להכשיר אנשים מובחרים מישובי עולים לאזרחות טובה, ולפתח בהם את ההכונות הדרישות לנושאי תפקידים ציבוריים בישובי עולים ל־טובתם הם ולטובת אחרים.

בבית הנשיא הציג השר, מר זלמן ארן את המדינה דיבר קצרות על חשיבות טיפוח חוש האזרחות במדינה שתושביה באים מ־גלויות שונות ודרגיהם ודרכי מחשבתם שונים. אחד המשתתפים בקורס, תימני בעל זקן יפיאות, ברך בעברית עסיסית את נשיא המדינה בברכת „מי שברך". בשכל האחרים „אמן".

קורס מכן סיירו אנשי הקורס בבנין הכ־נסת, קיבלו הסברים על עבודת החקיקה ו־נתקבלו אצל היו"ר במשרדו.

צעצוע פעמונים יבשר את כואו של הרב

— מאת סופרנו בירושלים —

מאה פעמונים יצעצעו תכופות ב־100 ישובי עולים ברחבי הארץ, במשך חודש אלול והימים הנוראים ויודיעו לתושבים כי הרב הגיע לישוב והוא עונה לכל דורשיו בשאלות רב. 100 ישובים אלה שרויים בחוסר רב מקומי מחוסר מקליב ומשרד הדתות מקיים מפעל אמוץ, וכך רב מאמץ לו מספר ישובים שבהם הוא מבקר לפחות אחת בחודש, ובשבוע הגיע למקום מצעצעים בפעמון וכל אחד שיש לו שאלה לרב בא ושואל. לקראת ה־ימים הנוראים יהיו בקורי הרבנים תכו־פים יותר, ורבים גם הערבים הדתיים.

150 טלפונים נוספים יותקנו באזורי ספר

מאת סופרנו בירושלים

הוקנת 140 טלפונים לישובים המרוחקים ובאיזורי ספר עליהם הוחלט בועדת הבינ־משרדית אשתקד נסתיימה והשבוע הוחלט על התקנת 150 נוספים — נמסר אתמול ל־סופרנו במשרד הדואר בירושלים. ההוצאות ההקנה משתתפים שלושה גופים כל אחד בשליש — והם: משרד הדואר מכספי תק־ציב הפיתוח, הסוכנות היהודית והמרכז ה־חקלאי.

מצב הבטחון המחמיר במקומות המרוחקים ולאורך קוי שביתת הנשק עם מדינות ערב מחייב קשר טלפוני תקין עם מרכזי האזו־רים לצורך אזעקת עזרה בעת התקפות מס־תננים ויחידות גוילה של האויב, ועם הת־קנה 150 הטלפונים החדשים בשנת הכספים השוטפת, יהיה לכל ישוב מבודד ומרוחק טלפון בשלב ראשון נקבעו 40 מקו־מות ישוב שהעבודה בהתקנת הקוים החלה כבר: בחודש הבא יקבעו את סדר העדי־פות לייתר המקומות.

בעודה הבינמשרדית הקובעת את המקו־מות בהם יש הכרח להתקין טלפון ואת סדר העדיפות משתתפים נציגי משרד הדואר, משרד הבטחון, הסוכנות היהודית והמיעצות האזוריות.

היחיד והציבור

מר מ. איכילוב, סגן ראש העיריה יצא לחופשה של שבועיים ימים.

מר י. אפרתי, חת שר החקלאות, חזר אתמול בצהריים כמטוס „אל־על" מטאריס. לאחר ביקור של כ־4 שבועות בברית ה־מועצות, פולין וצ'כוסלובקיה.

מר אברתי עמר בראש המשלחת אשר ביקרה בהעיירות החקלאית במוסקבה ו־בהעיירות חקלאיות אחרות באירופה.

מר ש. אחיאסף מנהל הוצאת הספרים בירושלים „אחיאסף" חזר ארצה אחרי ביקור באירופה בענין ההוצאה.

היום, 31 באוגוסט,

הוא היום האחרון לתשלום הסדורי של 15% למלווה החובה, החל על בעלי הנכסים.

אחרי התאריך הנ"ל יחסבו לסכום קנס ורבית.

הקופת של משרדי המלווה תהיינה פתוחות עד שעה 6 אחרי הצהרים.

האוצר / מלוה חובה

אשה וכלכלה

שבוע לחקר והדרכה בגידולי שדה

מאת סופרנו הכלכלי

הישגי המחלקה לגידולי שדה, בשטח המחקר, באו אתמול לידי ביטוי בפתיחת שביע לחקר והדרכה בגידולי שדה, בחוות הנסיונות בניה יער.

לאחר דברי פתיחה קצרים של מר ח. גבר, מנהלו הכללי של משרד החקלאות, נפתחה הערוכה שתהיה פתיחה משך כל שבוע החקר והדרכה.

ההערוכה מחולקת לאנפים שונים, המייצ־גים את כיוון המחקר בחוות הנסיונות, — ייצור הלחם, גידולי סוכר, מעבדה כימית וכדומה.

אולם החלקה עיקרי בשבוע ההדרכה וה־חקר, הם שדות ההדגמה, לשמך שביע ימים הוזמנו עובדו ענף הפלחה, מגדלי גרעיני ה־קיץ, משפחי המרעה הזרוע, מגדלי סלק ה־סוכר ומרכזי עניני המים במשקים. כל ענף ביום מיוחד. עובדי החוה יצאו וידגימו בפני המוזמנים את מסקנות נסיונותיהם.

הוקסנה מנת הסוכר

מאת סופרנו לענינים כלכליים בירושלים

מנת הסוכר לחודש סבטמבר. הוקטנה מ־1200 גרם ל־1000 גרם — נמסר אתמול ע"י דובר משרד המסחר והתעשיה בירושלים.

מנת המרגרינה תוגדל מ־200 גרם לנפש ל־500 נוכח הפסקת מכירת המחמאה מעודף ה־יצור האמריקני.

כפי שנודע הוקטנה מנת הסוכר החודש תוך חישוב שבחודש אוקטובר, הוא חודש החגים, אפשר יהיה להודיע לציבור על „תו־ספת" 200 גרם סוכר לכבוד החגים. בשאר המצרכים הקצובים לא יחול שינוי.

אשר להחלוקת בשר להגים טרם ידוע במשרד המסחר והתעשיה אם אמנם אפשר יהיה לספק מנה לכל האוכלוסיה.

תנועת סחורות בנמל חיפה

— מאת סופרנו בחיפה —

האניה „פראנקה מארי" עומדת להגיע בסוף השבוע מסויאה, דרך הסואץ עם 116 טון בשר קפוא.

2572 מ"ק עצי תיבות לאריזת פרי־הדר יגיעו השבוע לנמל חיפה באניה היוגוסל־בית „בקב", בשובה תטעין מלט לטורקיה.

באניה „וידלנד" יגיעו 683 טון דגים קפואים ו־250 טון עצים.

באניה הנורבגית „באוארד" יגיעו 120 טון הרינג מלוח בחביות.

האניה „הירודן" הנורבגית תצא בשבוע הבא עם מטען 5000 טון מלט לאוסטרליה.

נאום שרת

(סוף מעמוד 1)

גיק נשק־הימים לעיראק. שתי הימוות הללו מצטרפות למגמה אחת כללית, שפירושה זיונן החד־צדדי של המדיינות הערביות בע־צומו של מסע האיבה ומזימות הנקם המת־נהל מצדן נגד ישראל.

כאן אין לפנינו קו של בל־תעשה, עם כל הנזק העלול להיות כרוך גם בו. כאן לפנינו צעד של קום־ועשה, הבא להר־חיב בידים את הפער הצבאי בין מצרים לבין ישראל. האין מתנת נשק זו מורכחה להיראות כפרס למי שמקיים מצב מלחמה וכקנס למי שמציע שלום?

מה שמטריד אותנו ומקומם אותנו כרגע, הרי זו יזמת ממשלת ארה"ב לשים משקלות נוספות על כף המאזנים המוכרעת ממילא נגדנו. יזמה זו עתידה לזהריל ולקומם או־תנו יותר ויותר.

אנו עומדים אפוא בויכוח רציני ביותר עם שתי המעצמות המערביות על כל הבע־יות האלו. התרענו ונוסיף להתריע נגד מתן כל נשק למדינות ערב, כל עוד אין באזור שלום בגלל סירובן להשכינו. הכרזנו ונוסיף להכריז כי כל עוד לא הוסר מנת המרגרינה תוגדל מ־200 גרם לנפש ל־500 נוכח הפסקת מכירת המחמאה מעודף ה־יצור האמריקני.

אנו רחוקים מכל בהלה, אבל גם לא נ־תפס לאשליות. עמדנו במצבים חמורים, כש־כל עתידנו היה תלוי על חוט השערה, וי־צאנו מהם מחוזקים. כ־חנו אתנו לעמוד בסיבחנים חדשים אם הם נכונו לנו. אבל לא נפטור מאחריות אותם הגורמים שע"י מדיניותם יחישו או יחמירו את המיבחנים האלה.

אנו שיכנים כיים לבדד בתוך אזורנו, אבל בשום פנים איננו בודדים בעולם. מילי־ונו אחים יהודים יעמדו לימיננו במערכה הזאת ויי־ספו לרוישיט לנו יד נאמנה, ה־מכת המסיעה.

חברי הכנסת! אין לשער מראש את מתח המאבק, שנכנסנו לתוכו על כרחנו. נייחל ונתיחל לעזרה ולהבנה. אבל בראש יראו שונה נסמוך על האומה הישראלית עצמה. נחזק בה את הבטחון בחיקון עצמאותה. בי־כלתה בהיה ובנאמנות לעיד. היא נתבעת לרא"ג לחיזוק כוחה בכל האמצעים שבר־שותה — בצבא בשטח ובמדיניות. משימה זו מחייבת ליכוד פנימי, חיכון יעיל, הג־ברת כח האדם בה"ל ע"י עליה. פיתוח מקורות עשרם וניצול כל אפשרויותיהם של הארץ והעם, ועל הכל — קבלת עול מצוות בא־הבה, העמקת ההכרה האזרחית ועילוי ה־מוסר הציבורי. השעה היא שעת אזעקה למאמץ נמרץ ומאוחד של האומה כולה.

הייתי מטעה את הבית אילו הייתי טוען שהשמעת הדרישה לאיחודה של ארצנו השסועה מעל הבמה הכינאומית מספקת. אני אומר במפורש כי דרושים גם אמצעים צבאיים בעוד מועד, כל עוד לא אהרנו את המוצר האחרון. אבל אל תאמרו לנו: פירוש הדבר למלחמה מונעת? אני סוען: לא מלחמה מונעת, אנחנו רו־צים למנוע את המלחמה. והרי מלחמה מו־נעת בבת אחת בכל החזיתות פירושה מל־חמה. אני סוען כי עדיין יש סיכוי שנמנע את המלחמה הזאת. אבהיר את דברי. לא אשאיר אותם סתומים. רק אל נא תבואו עם ההשמטה הידועה — ואדבר אולי מב־חינה אישית — שאנחנו מציעים את הדב־רים האלה מפני שאנו שואפי מלחמה, טעות מוחלטת.

מדי דברנו במלחמה, אנחנו רואים אם שכולה, ילד שנחרב עולמו מפני שאביו הלך לבלי שוב, וראן יש רבים כמונו ב־ישראל, השונאים מלחמות. אולם אני מר־שה לעצמי לומר שאין אנשים בישראל, השונאים מלחמה יותר מאתנו. יש לי גם נסיון אישי בקבלת אחריות על חיי אדם וסיכונם, וכפי שלא בבושתי להודות בפני טיבי ידידי לא אבוש להודות בפני השלישים שבעיריבי כי אין איום מן הנסיון הזה. משום כך אני מבין בימים אלה לרוחו של חבר הבטחון — אם כי הוא אף פעם לא רצה להבין לרוחי. לא, אין אנו שואפי מל־חמות. אולם הרי הבריירה היא לא בין שלום למלחמה, הבעיה היא איך להפסיק את המלחמה, המש־לולה, ואיך למנוע את המלחמה שאתם קוראים לה מלחמת הישרדות טשאלית. על כן אנחנו אומרים: יש דרך — הסול חזיתות, ביטול בסיסי ה־תוקפנות של האויב, לפי אפטר־נוגה מהישבה, שעיה המתאימה לבמצע כזה. אם נעשה זה, אין מתנת נשק זו מורכחה להיראות כפרס למי שמקיים מצב מלחמה וכקנס למי שמציע שלום?

מה שמטריד אותנו ומקומם אותנו כרגע, הרי זו יזמת ממשלת ארה"ב לשים משקלות נוספות על כף המאזנים המוכרעת ממילא נגדנו. יזמה זו עתידה לזהריל ולקומם או־תנו יותר ויותר.

אנו עומדים אפוא בויכוח רציני ביותר עם שתי המעצמות המערביות על כל הבע־יות האלו. התרענו ונוסיף להתריע נגד מתן כל נשק למדינות ערב, כל עוד אין באזור שלום בגלל סירובן להשכינו. הכרזנו ונוסיף להכריז כי כל עוד לא הוסר מנת המרגרינה תוגדל מ־200 גרם לנפש ל־500 נוכח הפסקת מכירת המחמאה מעודף ה־יצור האמריקני.

אנו רחוקים מכל בהלה, אבל גם לא נ־תפס לאשליות. עמדנו במצבים חמורים, כש־כל עתידנו היה תלוי על חוט השערה, וי־צאנו מהם מחוזקים. כ־חנו אתנו לעמוד בסיבחנים חדשים אם הם נכונו לנו. אבל לא נפטור מאחריות אותם הגורמים שע"י מדיניותם יחישו או יחמירו את המיבחנים האלה.

אנו שיכנים כיים לבדד בתוך אזורנו, אבל בשום פנים איננו בודדים בעולם. מילי־ונו אחים יהודים יעמדו לימיננו במערכה הזאת ויי־ספו לרוישיט לנו יד נאמנה, ה־מכת המסיעה.

חברי הכנסת! אין לשער מראש את מתח המאבק, שנכנסנו לתוכו על כרחנו. נייחל ונתיחל לעזרה ולהבנה. אבל בראש יראו שונה נסמוך על האומה הישראלית עצמה. נחזק בה את הבטחון בחיקון עצמאותה. בי־כלתה בהיה ובנאמנות לעיד. היא נתבעת לרא"ג לחיזוק כוחה בכל האמצעים שבר־שותה — בצבא בשטח ובמדיניות. משימה זו מחייבת ליכוד פנימי, חיכון יעיל, הג־ברת כח האדם בה"ל ע"י עליה. פיתוח מקורות עשרם וניצול כל אפשרויותיהם של הארץ והעם, ועל הכל — קבלת עול מצוות בא־הבה, העמקת ההכרה האזרחית ועילוי ה־מוסר הציבורי. השעה היא שעת אזעקה למאמץ נמרץ ומאוחד של האומה כולה.

הוא היום האחרון לתשלום הסדורי של 15% למלווה החובה, החל על בעלי הנכסים.

אחרי התאריך הנ"ל יחסבו לסכום קנס ורבית.

הקופת של משרדי המלווה תהיינה פתוחות עד שעה 6 אחרי הצהרים.

האוצר / מלוה חובה

הוצ. „אחיאסף" בע"מ ירושלים, בן־יהודה 2, טל. 2987

הופיע הספר

בנות הקדר

רומן מחיי היהודים במרוקו, מאת מ. דלוו־גיבסקי

עברית: א. ויסמן

המחבר ניצל בשביל הרומן שלו אחד הנושאים המעניינים ביותר: חיי היהודים במרוקו — עליהם לא כתבו עדיין בצורה בלטריסטית בספרות היהודית.

המחיר 3.000 ל"י.

להשיג: אצל כל מוכרי ספוכני הספרים בארץ.

מחלקת ההסברה המרכזית

הרצאות במועדוני הסניפים

היום, יום ג' 31.8 מעברת כאר־יעקב שעה 7.30 אריה שעשוע — המצב במדינה

יום ד' 1.9.54 טבריה מעברה ב', אספת־עם בבית קפה אבו־ציון בשעה 7.00; ח"כ חיים מגזרי כהן — המצב במדינה

צפת — במעו"ז בית"ר (מדרגות הדואר) בשעה 7.00 בערב אספת עם בהשתתפות ה"ה ר. פיק וא. תייר — הצלת יהדות אפריקה הצפונית

יום ה' 2.9 ירושלים, שפה 8.30, ד"ר שוסמן — מדיניות כלכלית

מעברת קיסריה שעה 7.30 אברהם תייר, אריה שעשוע המצב במדינה

כפר אתא, 8.00 בערב, א. ס. לוי וצבי שמש — שיטות בחירות

סקיה ב' — 7.30 בערב, ח. מ. כהן — המצב במדינה.

שבת, 4.9 נחלת יהודה, 5 בערב, ד"ר יעקב שכטר ואריה שעשוע — המצב במדינה

תל־אביב, כרם התימנים, בשעה 10.00 בקפה „הכובשים", רח' הכובשים 33 אספת עם בהשתתפות ח"כ ח. מ. כהן ושלום תשכי הנושא: המצב במדינה

יום א' 5.9 טבריה שעה 8.30 א. שוסטק — עליה ובטחון

שער ניירות־ערך

30.8.54

מלוה לפמי 50/75 (20 ל)	95½
עפי דולר 3½% 59/60 ב. ח.	1359
מלוה מלח. 3½% 54/59	74½
שטרי ערך 3½% 56/57	96½
א"ש מנדאט. ג	72,1/4
מ"ר ב. א. פ. לחשק.	113¾
מ"ב ב. אפות. 6% לפרעיו	72,1/4
מ"ב ניר 4½ ע"ש ב. דיר.	95½
מ"ר הכש. הישב ע"ש ב. דיר.	150½
מ"ר אפ.—אי לחשק. ע"ש	110
מ"ר מכוכ. רסו ע"ש ב. דיר.	92½
מ"ר חב. האשלג ע"ש	198
מ"ר חב. החשמל (לונדון)	614
מ"ר חב. החשמל (ישראל)	493
מ"ר ג' אתא ע"ש	139½
מ"ר ב' נורדאוא ע"ש	145½
א"ח „שר" 4 6%	114,1/4
מ"ח נ. להת. אי לקרוי אח	141½
מ"ב עודיה 4% ע"ש	69

יריות אקדח ורדיפה

דרמטית אחרי חבורת חיילים שגנבה מכונית

ביריות אקדח, ואחר רדיפה עקשנית במכונית בדרחובות חיפה, הצליח בחצות ליל יום א', התעש יון מר ויליאם יואן ליר, בנו של המיליונר הידוע, לתפוס חבורה של חיילים אשר גנבו את מכוניתו ל־אחר שפצע את אחד החיילים ב־רגלו ביריות אקדחו.

לדברי המשטרה, הרגיש מר יואן־ליר בח־צות הלילה בירשרוש חשוד שבא מכיוון מכוניתו, אשר חנתה ליד ביתו, ברחוב פנו־רמה 23, בחיפה. כשניגש לחלון, ראה קבו־צת צעירים אשר „טיפלו" במכוניתו ומנסים להדליקה. עד אשר מצא מר יואן־ליר את אקדחו ויצא חוצה, הצליחו הצעירים להניע את המכונית ולברוח בה. מיד קפץ בן ה־מיליונר לביתו שלו, שחנה אף הוא בקרבת מקום, והחל לדרוף אחרי הגנבים האלמונים. לאחר רדיפה עקשנית ברחובות חיפה, הצ־ליח הבית להשיג את המכונית ולחסום ב־פניה אם הדרך. המכונית הגנובה נעצרה ה־אלמונים קפצו מתוכ